STJERNEN

145. ÅRGANG · NUMMER 10 · JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE · OKTOBER 1996

STJERNEN

OKTOBER 1996

På omslaget:
Fjorten år før Kirken blev oprettet i Ghana, prædikede Joseph William Billy Johnson evangeliet ud fra Mormons Bog og banede vejen for fuldtidsmissionærerne. Den flamme, som han var med til at tænde, skinner nu klart i over 10.000 medlemmers liv fordelt i to stave og fem distrikter.
Omslagets bagside: I Accra Stav i Ghana nyder Tema Wards kor at bidrage til ånden ved nadvermøderne.
Se »Ghana: Troens egne,« side 34.
(Forside foto: Don L. Searle).

Børnestjernens forside:
Efter Frelserens korsfæstelse og opstandelse i Jerusalem hørte det nephitiske folk i Amerika en røst, som vidnede om Jesus Kristus. »Og da de forstod, rettede de igen blikket op ... de så et menneske stige ned fra himlen, og han var klædt i en hvid kjortel« (3 Nephi 11:8).
Læs om begivenhederne, der førte op til Jesu Kristi besøg blandt nephiterne i »Historier fra Mormons Bog,« side 14.
(Maleri: *Kristus viser sig på den vestlige halvkugle*, af Arnold Friberg).

ARTIKLER

BUDSKAB FRA DET FØRSTE PRÆSIDENTSKAB: KÆRLIGHEDENS DØR PRÆSIDENT THOMAS S. MONSON 2

EVELINES BOG TERESA WOLF 16

ET SKJOLD MOD DET ONDE CLYDE J. WILLIAMS 18

MIN OMVENDELSES MIRAKEL GERMAINE EMILIE AUCHTRAIRE-GAY 26

FØR DAGGRY LITO BAÑEZ LEGASPI 28

GHANA: TROENS EGNE DON L. SEARLE 34

ISÆR FOR UNGE

LOMMEKNIVEN 8

ET KÆRLIGT BREV JANA BRYNER 11

EN STOR FAMILIE LAURY LIVSEY 12

SÅDAN FORBEREDER DU DIG TIL EN MISSION CASEY NULL OG AARON RANDALL BUHLER 30

VI TROR ... DOUGLAS J. VERMEEREN 46

FASTE PUNKTER

KOMMENTARER FRA LÆSERNE 1

BESØGSLÆRERINDEBUDSKABET: LØB MED UDHOLDENHED 25

MORMONØTE: OMVENDELSE ER SKARP LUD 33

BØRNESTJERNEN

FRA VEN TIL VEN: ÆLDSTE HAN IN SANG 2

FÆLLESTID: ALTID ÆRLIG OG SANDFÆRDIG KAREN ASHTON 4

SMÅ VENNER: »HAN ELSKEDE OS FØRST« LYDIA W. WARDELL 6

HJERNEGYMNASTIK 7

KIRKEORD OG -UDTRYK LAURA S. SHORTRIDGE 8

FIKTION: ALENE ANN CROWDER HERRICK 10

BARE FOR SJOV 13

HISTORIER FRA MORMONS BOG: TEGNENE PÅ KRISTI KORSFÆSTELSE 14

OKTOBER 1996 • 145. årgang • Nummer 10
Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges officielle tidsskrift.

Det Første Præsidentskab: Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, James E. Faust

De Tolvs Kvorum: Boyd K. Packer, L. Tom Perry, David B. Haight, Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, Henry B. Eyring

Redaktør: Jack H Goaslind

Vejledere:
Spencer J. Condie, L. Lionel Kendrick

Curriculum Department:
Adm. direktør: Ronald L. Knighton
Planlægning og redaktionel leder: Brian K. Kelly
Grafisk leder: Allan R. Loyborg

Redaktion:
Chefredaktør: Marvin K. Gardner
Medredaktør: R. Val Johnson
Assisterende redaktør: David Mitchell
Assisterende redaktør for Børnestjernen: DeAnne Walker
Planlægning: Maryann Martindale
Tidsskriftsassistent: Beth Daley

Design:
Grafisk leder, tidsskrifter: M. M. Kawasaki
Art Director: Scott Van Kampen
Designer: Sharri Cook
Produktionsleder: Jane Ann Peters
Produktion: Reginald J. Christensen, Denise Kirby, Matthew H. Maxwell

Abonnementsafdeling:
Leder: Kay W. Briggs
Distributionschef: Kris Christensen
Manager: Joyce Hansen

Stjernen: *Redaktør:* Svend Aage Andersen
Kirkenyt: Susanne Perkins

Redaktionens adresse:
Translation Division
Borups Allé 128, 1 th • DK-2000 Frederiksberg
Tlf. 38 11 18 50; fax 38 11 18 51

Distribution:
Nordisk Distributions Center
Smedevangen 9 • DK-3540 Lynge
Tlf. 42 187727; fax 42 187982

© 1995 by Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Eftertryk forbudt

Kirkens internationale tidsskrift udgives månedligt på dansk, engelsk, finsk, fransk, hollandsk, italiensk, japansk, kinesisk, koreansk, norsk, portugisisk, samoansk, spansk, svensk, tongansk og tysk; hveranden måned på indonesisk og thailandsk; kvartalsvis på bulgarsk, islandsk, russisk, tjekkisk og ungarsk.

STJERNEN (ISSN 0900-2545) is published by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150.

USA and Canadian subscription price is $ 9.00 per year. Thirty days' notice required for change of address. When ordering a change, include address label from recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA. Subscription information telephone number: 801-240-2947
POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, Utah 84126-0368, USA

Abonnement:
12 numre DKK 80,- (inkl. moms og porto). Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lynge.
USA og Canada: US $ 10.00
(Surface mail).
Udkommer 12 gange om året
Printed by: BG Offset • DK-3500 Værløse • Denmark

ISSN 0900-2545 • 96990 110

ET VIDUNDERLIGT REDSKAB

Jeg har været medlem af Kirken i 38 år og nyder at modtage *Der Stern* (tysk) hver måned. Jeg bruger dette vidunderlige redskab til at forberede mine hjemmelærerbesøg. Jeg studerer omhyggeligt Budskab fra Det Første Præsidentskab og tilpasser emnerne til de familier, som jeg har fået tildelt. Når jeg besøger familien, medbringer jeg en ekstra artikel til børnene og underviser dem i evangeliet ved hjælp af aktiviteter, der passer til deres alder.

Der *Stern* er også et nyttigt missionsredskab. Jeg giver *Kinderstern* (Børnestjernen) til de små børn, som kommer ind i min skomagerbutik. Det giver deres familie mulighed for at lære mere om Kirken.

Hvis vi vil læse Kirkens tidsskrift hver måned, vil det styrke vores vidnesbyrd, så vi kan indbyde vores venner til at komme til Kristus.

Kurt Brunner,
Aarau Gren,
Bern Stav, Schweiz

UDVALGT AF HERREN

Da jeg læste præsident Gordon B. Hinckleys generalkonferencetale »Dette er Mesterens værk« i juli 1995-nummeret, fornemmede jeg hans kærlighed til enhver af os. Jeg vidste, at han var udvalgt af Herren til at lede Guds rige på jorden.

Liahona (spansk) er en ven, vejleder, lærer og missionær. Den holder os i kontakt med Kirkens ledelse og med vores brødre og søstre over hele verden. At læse tidsskriftet hver måned er som at modtage en velsignelse fra Herren.

Lidia Valverde,
Bolivar Ward,
Lima Magdalena Stav, Peru

HJÆLP TIL STUDIET AF SKRIFTERNE

Da jeg var blevet medlem af Kirken, blev mit ønske om at studere skrifterne stærkere. Jeg ville vide mere om vor Frelsers liv og lærdomme, men mange passager i skriften var svære for mig at forstå. Heldigvis læste jeg to artikler februar 1996-nummeret af *Liahona* (engelsk), nemlig »Eksperimentet« og »Forslag til effektivt skriftstudium«. Jeg besluttede at følge de forslag, som fandtes i artiklerne, og de viste sig hurtigt at være nyttige.

Mange tak for de forslag. De hjalp mig til at finde tid til at studere skrifterne og læse dem med tålmodighed og tro.

Racquel L. Maragay,
Sorsogon Anden Gren,
Sorsogon Distrikt, Filippinerne

INSTRUKSER

Før jeg blev medlem af Kirken, fik jeg ikke lige så meget ud af de blade, jeg læste, som jeg nu får ud af *Liahona* (spansk). Jeg modtager tidsskriftet den første søndag i hver måned og læser det fra ende til anden på én dag. Jeg ville ønske, at vi kunne få denne dejlige udgivelse lidt tiere.

Jeg kører med bus i halvanden time, når jeg skal i skole, og jeg tager aldrig af sted uden *Liahona* i rygsækken. Jeg bruger det sågar til at præsentere andre for evangeliet.

Jeg føler mig velsignet ved at have abonnement på *Liahona* hvert år og at blive instrueret af Herren, når jeg læser det.

Lidia Araceli Soto Terrazas,
Miramar Ward,
Guaymas Stav, Mexico

EN PORT KALDET KÆRLIGHED

Præsident Thomas S. Monson
Førsterådgiver i Det Første Præsidentskab

For nylig udsendte Associated Press en lang liste over forbrydelser, som dagligt finder sted rundt om i verden. Det blev udsendt til medierne og derfra til hjem i alle lande.

Overskrifterne var korte. De fokuserede på mord, voldtægter, røverier, overfald, svig bedragerier og korruption. Jeg bed mærke i flere af dem: »Mand dræber kone og børn og skyder derpå sig selv«; »Barn genkender sin voldsmand«; »Hundreder mister alt ved afsløring af millionsvindel«. Og således fortsætter denne smudsige liste. En afskygning af Sodoma, glimt af Gomorra.

Præsident Ezra Taft Benson sagde ofte: »Vi lever i en gudløs verden.« Apostlen Peter advarede: »For da vil mennesker blive egenkærlige, pengeglade, pralende, overmodige, fulde af hån, ulydige mod deres forældre, utaknemlige, spottere ... de vil elske nydelser højere end Gud« (2 Tim 3:2, 4).

Skal vi lide den samme skæbne som dem, der boede i byerne på sletten? (se 1 Mos 19:24-25, 29). Kan vi ikke lære noget af det, som Noa oplevede i sin tid? »Er der ikke balsam i Gilead?« (Jer. 8:22). Eller findes der en dør, som fører

I ærlige sind vinder Herrens milde indbydelse genklang: »Se, jeg står ved døren og banker på; hører nogen mig og åbner døren, vil jeg gå ind til ham.«

TIL VENSTRE: JESUS BANKER PÅ DØREN, AF DEL PARSON; TIL HØJRE: TRØSTEREN KRISTUS, AF CARL BLOCH; SUPERSTOCK

os bort fra verdsligt fordærv, opad og fremad til et højere, retfærdigt plan? I ærlige sind vinder Herrens milde indbydelse genklang: »Se, jeg står ved døren og banker på; hører nogen mig og åbner døren, vil jeg gå ind til ham og holde måltid med ham og han med mig« (Åb 3:20). Står der et navn på den dør? Ja, det gør der selvfølgelig. Jeg har valgt at kalde den »Kærlighedens dør«.

Kærlighed er den drivkraft, der skaber ændringer. Kærlighed er den balsam, der heler sårede sjæle. Men kærligheden vokser ikke som ukrudt eller falder som regn. Kærlighed har sin pris. »For således elskede Gud verden, at han gav sin enbårne søn, for at enhver, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have evigt liv« (Joh 3:16). Denne Søn, som er selveste Jesus Kristus, gav sit liv for at vi kunne have evigt liv, så stor var hans kærlighed til sin Fader og til os.

Ved sin ømme og rørende afsked, sagde Jesus til sine elskede disciple: »Den, der har mine bud og holder dem, han er den, der elsker mig« (Joh 14:21). Endnu mere vidtrækkende var hans befaling: »Et nyt bud giver jeg jer: I skal elske hinanden. Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden« (Joh 13:34).

Små børn kan lære kærlighedens lektie. De forstår sjældent dybsindige instruktioner fra den hellige skrift. Men de reagerer omgående på deres yndlingsvers:

»Jeg elsker dig, mor,« sagde lille Gert,
og glemte sin pligt, hans hat sad forkert.
Han for ud at lege i vældig fart,
mens hans mor i køk'net ku' ha' det så rart.

»Jeg elsker dig sådan,« sa' Lis til sin mor,
»så højt, at jeg næsten ikke har ord.«
Men dagen lang hun mukked' og trætted'.
Lis gik ud, og mor sukkede lettet.

»Jeg elsker dig mor,« sagde lille Jan,
»i dag vil jeg hjælpe dig, alt hvad jeg kan.
Det er godt, jeg har fri fra skole i dag,«
og han vugged' den lille i ro og mag.

Da lillebror sov, tog han kosten frem
og fejede pænt i det lille hjem.
Travlheden gjorde ham frisk og glad
og da han igen ved sin moder sad,

så lød det atter: »Jeg elsker dig,«
fra de tre, efter arbejdsdag og leg.
Hvem af de tre kan vi tænke os nu,
der elsker mor mest – ja, hvem tror du?
(Gendigtning af Joy Allisons digt, Which Loved Best?)

Hjemmet bør være en kærlighedens havn. Ære, høflighed og respekt er alt sammen symbol på kærlighed, og karakteristisk for en retfærdig familie. Faderen i et sådant hjem vil ikke høre revselse fra Herren, sådan som det er tilfældet i Jakobs Bog i Mormons Bog: »I har gjort større misgerninger end lamaniterne, vore brødre. I har sønderknust jeres kære hustruers hjerter og mistet jeres børns tillid ved det dårlige eksempel, som I har vist, og deres hjertesuk vil stige op til Gud mod jer« (Jakobs Bog 2:35).

I 3 Nephi befalede Mesteren: »Der skal ikke være nogen strid iblandt jer ...

Thi sandelig, sandelig siger jeg jer, at den, der har en trættekær ånd, er ikke af mig, men af djævelen, som er faderen til splid og uenighed, som opægger menneskenes hjerter til at trættes i vrede med hinanden.

Se, det er ikke min lære at opægge menneskenes hjerter til vrede mod hinanden, men det er min lære, at sådanne ting må afskaffes« (3 Nephi 11:28-30).

Hvor der er kærlighed, vil der ikke være skænderier. Hvor der er kærlighed, vil der ikke være strid. Hvor der er kærlighed, vil Gud også være. Vi har hver især et ansvar for at holde hans bud. Det, vi lærer i skrifterne, skal opfyldes i vores liv. Joseph Smith sagde, at »lykke er formålet og hensigten med vort liv og vil blive det endelige resultat, dersom vi vandrer ad den vej, der fører dertil, og denne vej eller sti er dyd, oprigtighed, trofasthed, hellighed og efterlevelse af alle Guds bud og befalinger« (*Profeten Joseph Smiths lærdomme*, side 306-307).

FOTO: STEVE BUNDERSON

I den klassiske musical *Camelot* er der et advarselsord til alle. Der, hvor det kendte trekantsdrama mellem kong Arthur, Lancelot og Guenevere begynder at udvikle sig, siger kong Arthur: »Vi må ikke lade vore lyster ødelægge vore drømme.«

Fra samme stykke får vi en anden sandhed, som også siges af Arthur, da han ser en bedre verden for sig: »Vold er ikke styrke, og barmhjertighed er ikke svaghed.«

I den verden, vi lever i, har vi en tendens til, når der er brug for ændringer, hjælp og ønske om lindring, at sige: »Det må de gøre noget ved.« Vi glemmer at definere, hvem *de* er. Jeg elsker det budskab, der ligger i teksten: »Lad der blive fred på jord, og lad den begynde med mig.« Jeg fik tårer i øjnene, da jeg læste om en dreng, der fik øje på en vagabond, som sov ude på fortovet, og som derpå gik hjem på sit værelse, hentede sin egen pude og gik hen og lagde den under hovedet på manden, som han ikke kendte. Måske har disse velkomne, dyrebare ord fra fortiden lydt: »Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort imod mig« (Matt 25:40).

Hjemmet bør være kærlighedens havn. Hvor der er kærlighed, vil der ikke være skænderier. Hvor der er kærlighed, vil der ikke være strid. Hvor der er kærlighed, vil Gud også være.

Jeg priser dem, der kærligt og barmhjertigt drager omsorg for de sultne, klæder de nøgne og huser de hjemløse. Han, der bemærker selv når en spurv falder til jorden, vil ikke undlade at bemærke en sådan tjenestegerning.

Ønsket om at opløfte, villighed til at hjælpe og gavmildhed opstår i et hjerte, der er fyldt med kærlighed. På en eller anden måde tilskynder mindet om ens egen mor til en sådan omsorg.

For nogle år siden gik en kær ven bort. Han havde hjulpet flere mennesker, udtalt flere lovord og givet mere frit af sin tid, sine talenter og sine ejendele end de fleste. Han hed Louis. Han fortalte mig denne smukke beretning:

En kærlig, blid mor var gået bort. Hun efterlod ikke sine stærke sønner og skønne døtre nogen verdslig rigdom, men i stedet en rig arv bestående af sit eksempel, sine ofre og sin lydighed. Da begravelsestalerne var holdt og den triste tur til kirkegården var overstået, gennemgik hendes voksne børn moderens fattige ejendele. Louis fandt en lille seddel og en nøgle. På sedlen stod der: »I hjørnet af soveværelset, i den nederste skuffe i min kommode, står der en lille æske. Den indeholder min kæreste skat. Denne nøgle er til æsken.« En af de andre sønner sagde: »Hvad kan mor have ejet, som var så værdifuldt, at det skulle låses nede?« En søster sagde: »Far har været død i mange år nu, og mor ejer jo kun lidt af denne verdens gods og guld.«

De tog æsken frem fra kommodeskuffen og lukkede den forsigtigt op ved hjælp af nøglen. Hvad indeholdt den? Ingen penge, intet skøde, ingen kostbare ringe eller smykker. I æsken fandt Louis et falmet fotografi af sin far. Bag på fotografiet var der skrevet: »Min elskede mand og

jeg blev beseglet til hinanden for tid og al evighed i Herrens hus i Salt Lake City den 12. december 1891.«

Der lå også et foto af hvert af børnene med vedkommendes navn og fødselsdato. Til sidst trak Louis et hjemmelavet Valentines-kort frem i lyset. Louis læste de ord, som han med barnlig håndskrift havde skrevet 60 år tidligere: »Kære mor, jeg elsker dig.«

De blev bløde om hjertet, stemmerne dæmpedes og øjnene blev våde af tårer. Mors skat var hendes evige familie. Dens styrke hvilede på den solide grundvold, som hedder »Jeg elsker dig.«

Digteren skrev: »Kærlighed er den ædleste egenskab i menneskesjælen.« En skolelærer viste sin kærlighed i sin livsfilosofi: »Ingen dumper i min klasse. Det er mit ansvar at hjælpe alle eleverne til at få fremgang.«

En præstedømmeleder i Salt Lake City, som er pensioneret chef, sagde til mig: »I år har jeg hjulpet 12 af mine brødre, som ikke havde arbejde, til varig beskæftigelse. Jeg har aldrig været så lykkelig i hele mit liv.« Han havde på grund af sin ringe højde fået kælenavnet »Lille Ed«, men han rejste sig i sin fulde højde den dag, hans øjne strålede og hans stemme skælvede. Han viste sin kærlighed ved at hjælpe mennesker i nød.

En stor og hårdhudet forretningsmand, der solgte fjerkræ, viste sin kærlighed i en enkelt kommentar, da en mand ville betale for 24 stegekyllinger. »Kyllingerne er til enkerne, ikke sandt? Så dem skal du ikke betale noget for.« Så tilføjede han med svag stemme: »Og der er flere, hvor de kom fra.«

For nogle år siden spillede Morgan High School mod Millard High School i statsmesterskabets footballturnering. Træneren for Morgan, Jan Smith, sad i sin kørestol og sagde til sit hold: »Det er den vigtigste kamp i jeres liv. Hvis I taber den, vil I fortryde det for evigt. Hvis I vinder, vil I huske det altid. Lad hver eneste aflevering være afgørende.«

Hans hustru, som han ømt kaldte sin næstkommanderende, stod bag døren og hørte sin mand sige: »Jeg elsker jer, drenge. Jeg er ligeglad med kampen. Jeg elsker jer og ønsker for jer, at I må få sejren.« Morgan High, der ikke var favorit, vandt kampen og turneringen.

Ægte kærlighed afspejler Kristi kærlighed. Hvert år i december kalder vi det for juleånden. Man kan høre den. Man kan se den. Man kan fornemme den. Men aldrig alene.

En vinterdag, da julen nærmede sig, tænkte jeg tilbage på en oplevelse, jeg havde som dreng. Jeg var lige fyldt 11 år. Vores primarypræsidentinde, Melissa, var en ældre, kær gråhåret dame. En dag i Primary bad Melissa mig om at blive og tale med hende bagefter. Der sad vi to så i den ellers tomme kirkesal. Hun lagde

Fra æsken fremdrog Louis et fotografi af sin far. Derefter dukkede der et foto af hvert af børnene op. Til sidst trak Louis et hjemmelavet Valentineskort frem i lyset.

sin arm om min skulder og begyndte at græde. Jeg spurgte hende forskrækket, hvorfor hun græd. Hun svarede: »Jeg kan ikke få pionerdrengene til at være ærbødige under forprogrammet i Primary. Vil du hjælpe mig, Tommy?« Det lovede jeg Melissa. Og hvad der var mærkeligt for mig, men ikke for Melissa, var, at det gjorde en ende på problemerne i Primary. Hun havde henvendt sig til selve ophavet til problemet, nemlig mig. Løsningen var kærlighed.

Årene fløj af sted. Forunderlige Melissa, der nu var i halvfemserne, boede på et plejehjem i den nordvestlige del af Salt Lake City. Lige før jul besluttede jeg mig til at besøge min elskede primarypræsidentinde. I bilradioen hørte jeg denne sang: »Synger om den konge stor, som er født i Betlehem.« Jeg tænkte på det besøg, som de vise mænd aflagde for længe, længe siden. De medbragte gaver bestående af guld, røgelse og myrra. Jeg medbragte kun kærlighedens gave og et ønske om at sige tak.

Jeg fandt Melissa i spisesalen. Hun sad og stirrede ned i en tallerken med mad, og prikkede til den med en gaffel, som hun holdt i sin rynkede hånd. Hun spiste ikke en bid. Da jeg talte til hende, blev mine ord mødt med et venligt, men tomt blik. Jeg tog gaflen ud af Melissas hånd og begyndte at made hende, mens jeg hele tiden talte til hende, om dengang hun arbejdede med drengene og pigerne i Primary. Der var ikke så meget som et glimt af genkendelse, og hun sagde ikke et eneste ord. Der sad to andre plejehjemsbeboere ved siden af og så bekymret på mig. Til sidst sagde de: »Hun genkender ikke nogen, end ikke sin egen familie. Hun har ikke sagt et ord i alle de år, hun har været her.«

Frokosten var forbi. Min ensidige talestrøm ophørte. Jeg skulle lige til at gå. Jeg tog hendes spinkle hånd i min, så hende ind i det rynkede, men smukke ansigt, og sagde: »Gud velsigne dig, Melissa. Glædelig jul.« Helt uventet sagde hun: »Dig kender jeg. Du er Tommy Monson, min primarydreng. Hvor jeg dog elsker dig.« Hun trykkede min hånd op mod sine læber og gav den et kærligt kys. Tårer dryppede ned på vore hænder, der knugede hinanden. De hænder blev den dag velsignet af Himlen ved Guds nåde. Englekoret sang virkelig. Udenfor var himlen blå – azurblå. Luften var kold – klar og kold. Sneen var helt hvid – krystalhvid. Mesterens ord syntes at få en mere personlig betydning end jeg nogensinde før har følt: »Kvinde, der er din søn.« Og til disciplen: »Der er din mor« (Joh 19:26-27).

O Betlehem, du lille by,
så skønt du ligger der,
i nattens skær en stjernehær
så mildt ned til dig ser,
dog i de mørke gader ses evighedens lys.
Vort håb og tro for sjælens ro
i krybben lagdes nys
(O Betlehem, du lille by, *Salmer og sange*, nr. 131).

Den forunderlige gave var givet, himlens velsignelser var modtaget, den kære Kristus var ankommet, altsammen ind ad den kærlighedens dør. □

FORSLAG TIL SAMTALEEMNER FOR HJEMMELÆRERNE

1. Vi behøver ikke at tage del i den verdslighed, som omgiver os, men kan søge til Herren, som siger: »Jeg står ved døren og banker på; hører nogen mig og åbner døren, vil jeg gå ind til ham« (Åb 3:20).

2. Kærlighed er en port, som vi kan benytte til at få andre til at lytte til hans røst, for kærlighed er den drivkraft, som fører til forandringer, og den balsam, som bringer lindring.

3. Kærlighed har sin pris. Liv og hjem, som er fulde af kærlighed, vender sig fra strid og skænderier. Et liv, fuld af kærlighed, vender sig fra vold, fra at lade lyster ødelægge drømme og vender sig i stedet til barmhjertighed og kærlig omsorg.

4. Liv og hjem, som er fulde af kærlighed, fokuserer på budskabet: »Lad der blive fred på jorden, og lad den begynde med mig.«

LOMME-KNIVEN

Anonym

Lommekniven hang altid i en snor inde i skabet. Af og til, når jeg bøjede mig ned for at samle noget op fra bunden af skabet, stødte jeg hovedet imod den. Jeg havde været lige ved at bruge kniven et par gange – på en lejrtur eller til at skære en skive brød med. Men jeg havde aldrig vovet at gøre det.

Jeg havde altid drømt om at eje sådan en kniv. Den havde lige den rette størrelse, og skæftet var lavet af hjortegevir. Men der hang den og svingede som et pendul, helt ubenyttet. Jeg havde kun haft den i hånden et par gange, mens jeg et for et foldede knivene og tilbehøret ud. Den var allerede begyndt at ruste her i det fugtige klima i Uruguay.

Jeg havde forlængst erkendt, at jeg aldrig kunne bruge kniven. For det første plagede min samvittighed mig, hver gang jeg stod med den i hånden. Og for det andet risikerede jeg at miste min bedste ven, hvis jeg brugte den. Kniven tilhørte nemlig ham, forstår I. Jeg havde stjålet den.

Det var sket meget hurtigt, da der opstod forvirring, mens en gruppe unge fra grenen var samlet. Ariel havde ikke opdaget, at hans kniv var væk. Og nu holdt kniven mig i et jerngreb.

I de to år, der var gået siden da, havde kniven altid spøgt i mine tanker. Min bitre fejltagelse havde fået mig til at beslutte, at jeg aldrig mere, uanset hvad der måtte ske, ville tage noget, der ikke tilhørte mig. Men hvad angik kniven vaklede jeg. Jeg grublede over det igen og igen for at finde ud af, hvad jeg skulle stille op med den.

Og nu havde jeg en anden grund til at tænke på kniven. Vores præstekvorum var ved at forberede en fireside sammen med wardets laurbærpiger. Firesiden skulle afholdes en søndag eftermiddag, og præsterne skulle stå for indlæg, der handlede om et evangelisk princip.

Det princip, som vi havde valgt, var omvendelse, og hver af os skulle fremlægge et af omvendelsens trin: At erkende man har gjort noget galt, at angre, at bekende, at gøre skaden god igen og at beslutte, at man aldrig vil gøre det igen. Ved et ulykkeligt tilfælde fik jeg tildelt emnet »at gøre skaden god igen«.

Selvfølgelig dukkede lommekniven straks op i mine tanker. Hvad skulle jeg gøre? Eftersom der i Uruguay ikke er særlig mange muligheder for at være sammen med andre medlemmer af Kirken, kunne jeg ikke forestille mig, at jeg skulle udeblive fra en fireside eller gå glip af samværet med mine venner. Men hvordan skulle jeg kunne tale om genoprettelse og omvendelse, når skyldfølelsen over at have stjålet kniven hang som et møllehjul om min hals?

Til sidst tog jeg lommekniven frem fra skabet. Jeg gjorde alt, hvad jeg kunne for at få den til at se ny ud. Jeg blandede rensevæske med smøreolie og gnubbede hver eneste del af kniven. Jeg talte med en mekaniker på mit arbejde og forsøgte at vaske den med opløsningsmidler. Men rusten var allerede gået i forbindelse med metallet. Det var umuligt at få kniven til at se ud, som den oprindelig havde gjort.

Ariel blev forbavset, da jeg den søndag, hvor firesiden skulle afholdes, bad ham om at følge med mig ind i et af klasselokalerne i kirken.

»Hvad er det, du vil fortælle mig?« spurgte han.

ILLUSTRERET AF GREG NEWBOLD

»Jeg har noget, jeg vil give dig,« sagde jeg. Jeg tog kniven op af lommen og lagde den i hans hånd.

»Hvad er det?«

»Det er den kniv, jeg stjal fra dig.«

»Du? Stjålet fra mig? Aldrig!«

»Jo, jeg har stjålet den fra dig.«

»Jeg troede, jeg havde tabt den. Hvor har du fundet den?«

Han ville ikke tro mig. Jeg forklarede i detaljer, hvordan jeg havde stjålet kniven. »Kan du tilgive mig, Ariel?« spurgte jeg, da jeg havde talt ud. »Jeg må vide, om du kan tilgive mig!«

Han omfavnede mig. Jeg gengældte hans omfavnelse. Vi græd sammen. Så sagde han: »Vi er venner. Selvfølgelig tilgiver jeg dig.« Vi bad en bøn og omfavnede hinanden en gang til, inden vi forlod klasseværelset. Ingen andre vidste, hvad der var sket.

Hvor var vores indlæg den aften dog dejligt! Og hvor var forfriskningerne lækre! Jeg kunne ikke mindes at have været lykkeligere. □

ET KÆRLIGT BREV

Jana Bryner

Tidligere har jeg altid været meget negativ, når det gjaldt mig selv. Jeg beklagede mig altid til mine venner over, hvor grim jeg var den dag, hvor tyk jeg var, hvor sjusket mit hår så ud og så videre. Men en dag ændrede alt det sig.

Jeg havde en vidunderlig veninde, som hed Holly. Hun var god til at lytte, og hun var sjov at omgås. En dag efter skoletid gav hun mig et brev, og på konvolutten stod der: »Må først åbnes, når du kommer hjem!« Selvfølgelig blev jeg straks meget nysgerrig og havde lyst til at åbne brevet. Men jeg besluttede at vente, til jeg kom hjem, så jeg kunne læse det i ro og mag.

Jeg spekulerede på, hvad der mon stod i brevet. Jeg tænkte på alle de forfærdelige ting, hun kunne have skrevet. Jeg nåede hjem og åbnede brevet. Der stod, at jeg var et godt menneske, og at jeg altid skulle huske på, at jeg er noget særligt. Hun havde skrevet en liste over de gode egenskaber, hun så i mig. Jeg læste brevet og funderede over, hvordan jeg kunne have overset de kvaliteter. Ved at give mig den liste i sit brev, hjalp Holly mig til at få større selvværd. Hun mindede mig om, at jeg er Guds barn, og at han elsker mig.

Jeg tror, at Satan ønsker, at vi skal føle os værdiløse. Når vi ikke værdsætter os selv, ender vi med at gøre ting, som vi senere fortryder.

Herren elsker os og vil altid elske os. Jeg er nu klar over, at han ikke kun ser på vores svagheder. Han ser også vores stærke sider. Takket være et brev fra Holly ved jeg, at jeg er noget særligt, og at min himmelske Fader elsker mig. □

ÉN STOR FAMILIE

Laury Livsey
FOTO: LAURY LIVSEY, RICHARD ROMNEY, OG FAMILIEN WONG

Wong Yun Tai mindes en varm septemberaften i 1984, hvor hendes liv blev forandret. Familien Wong bor på 21. etage i Wu Yuet House, et socialt boligbyggeri i Tuen Mun i Hong Kongs New Territories. Den aften sad den 15-årige Wong Yun Tai, der lyder det engelske navn Belle, og spiste aftensmad, da det bankede på døren. To fremmede iført hvide skjorter, slips og sære sorte navneskilte stod udenfor. De talte til hende gennem et metalgitter, som forblev lukket, skønt døren var åben.

Belle var optaget af at spise, så hun bad sine to gæster om at komme tilbage en time senere. »Jeg var interesseret i religion, og jeg ville gerne vide, hvilken tro der var sand. Jeg havde det ligesom Joseph Smith. Jeg ville gerne vide, hvilken kirke der var Guds sande kirke,« husker Belle.

Da missionærerne vendte tilbage, lyttede hun højtligt til deres budskab. Bagefter gav de hende en Mormons Bog at læse i, bad en bøn og gik igen. Det var et enkelt møde, men det fik stor betydning for Belle.

»Da jeg bad, fyldtes mit hjerte af en dejlig følelse,« siger hun.

En måned senere blev Belle døbt. Og så begyndte det hårde arbejde. Belle, der er Wong Hong Tsuens og Wong Leung Hos næstældste barn, ville have, at hendes forældre og søskende skulle opleve den samme evangeliske glæde, som var blevet så vigtig en del af hendes liv. Hun begyndte at fortælle dem om det, hun havde lært.

Nu, mere end ti år senere, gør hun det stadig. Siden den ydmyge begyndelse er syv af familien Wongs otte børn blevet medlemmer af Kirken, og det samme gælder mor og far. Belle var på mission i Hong Kong. Og det var hendes yngre søstre Angela og May også.

Det eksempel, som Belle satte for sin familie, gjorde et dybt indtryk på hendes yngste søster Wong Cho Ho, som bærer det engelske navn Rambo, og hendes lillebror Wong Wah Kan (Simon), som nu begge er teenagere.

»Inden jeg blev medlem, lagde jeg altid mærke til Belle,« siger Simon,

Da Belle, *til venstre*, var blevet døbt, fortalte hun sin familie om evangeliet. *Øverst til venstre:* Belle (forrest i midten) og søstrene Agnes (til venstre), Rambo og Mandy (til højre). Herover: Belles bror Simon og søsteren Rambo.

der blev døbt i 1992. »Hun var ikke doven. Hver søndag stod hun op og gik i kirke. Mens Belle var missionær, var hun et godt eksempel for vores familie, og hun hjalp os.«

Rambo, der påtog sig sit specielle engelske navn for flere år siden, siger også, at hendes søsters eksempel spillede en stor rolle for hendes egen omvendelse. »Da jeg var mindre, begyndte jeg at gå i kirke med Belle hver søndag, selv om jeg ikke var blevet døbt,« mindes hun, »men jeg tog ikke nadveren.«

Her tager historien så en ironisk drejning.

»Mange af wardets medlemmer troede, at jeg var medlem,« fortsætter hun. »De bad mig om at gøre mig til ven med missionærernes undersøgere, selv om jeg selv var undersøger. Da jeg blev ældre, udvikledes mit vidnesbyrd, og jeg lærte mere om Kirken.«

Da Rambo endelig blev døbt i 1990, hjalp hun Belle med at undervise deres søstre Mandy, May, Angela og Agnes såvel som Simon i evangeliet. »Da jeg var lille, kunne jeg lide at lege og have det sjovt. Men da jeg blev ældre, modtog jeg et vidnesbyrd – et sandt vidnesbyrd, og jeg ønskede at dele det med andre,« siger Rambo.

Et af de første mennesker, som Rambo ville dele evangeliet med, var søsteren Agnes. Hun inviterede Agnes med i kirke. »De første gange jeg var i kirke,« siger Agnes, som er to år ældre end Rambo, »kedede jeg mig ret meget. Jeg kunne lide at tale med missionærerne, men jeg brød mig ikke om at tale om Kirken. Men Rambo hjalp mig til at forstå mere om evangeliet. Til sidst besluttede jeg at undersøge Kirken, fordi Belle tog det så alvorligt og ydede så mange ofre for Kirken, og jeg kunne også se, hvad Kirken var begyndt at betyde for Rambo.«

Rambo talte også med Simon om evangeliet og hjalp ham til at beslutte sig for at blive døbt.

Og sådan gik det hele til: To missionærer talte med Belle. Belle blev medlem af Kirken og begyndte at indføre Rambo i fællesskabet i Kirken. Rambo blev døbt og begyndte at tale med Agnes og Simon om evangeliet. Agnes og Simon blev døbt, og de blev fulgt af Mandy, der er familien Wongs ældste datter, og May, Angela og deres forældre.

Simon kan godt lide at tænke tilbage på den tid, hvor han for alvor begyndte at undersøge evangeliet. Han kan huske, da han bad for første gang. »Jeg vidste ikke, hvordan man beder eller hvad jeg skulle sige,« mindes han. »Men jeg følte mig altid godt tilpas, når jeg bad.«

Inden Simon blev medlem af Kirken, var søndagene afsat til hvile og afslapning. Han sov som regel længe, og stod så op for at spille fodbold med sine venner. Nu om dage spørger hans venner ham ikke længere, om han vil spille på sabbatten. »Jeg har allerede fortalt dem, at jeg ikke spiller om søndagen mere, og om hvad jeg gør i stedet,« siger han. Om søndagen går Simon i kirke og studerer i sine skrifter. »Jeg elsker at studere Mormons Bog – især om Lehi og den tro, han udviste. Min egen tro er ikke stor, så det er godt for mig at læse om en, der var så stærk.«

Belle elsker at tale om den positive indflydelse evangeliet har haft på hendes familie, men hun vil ikke påtage sig æren for det. I stedet siger hun: "Jeg ved ikke, hvor meget jeg har hjulpet min familie, men jeg ved, at vor himmelske Fader har hjulpet min familie meget.«

Hendes familie er ikke enig med Belles syn på sin rolle. Hver aften, når de sætter sig til middagsbordet, ser de på hinanden og ser det levende bevis på Belles vilje til at dele evangeliet. □

Øverst til højre: **Bror og søster Wong. Datteren Agnes, til** ***venstre,*** **siger: "Jeg besluttede at undersøge Kirken, fordi Belle tog det så alvorligt og ydede så mange ofre for Kirken."**
Herunder: **Bror og søster Wong og syv af deres otte børn er blevet døbt, takket være Belles eksempel.**

ILLUSTRERET AF DILLEEN MARSH

EVELINES BOG

Teresa Wolf

Min mands eneste søster Eveline, som ikke var medlem af Kirken, havde skrevet til os om et alvorligt familieproblem. Vi var bekymrede for hendes depression og vores magtesløshed i situationen.

Jeg begyndte at bede for hende, og Peter og jeg tog til templet for at søge inspiration. Mit hjerte søgte efter vejledning: Hvordan kunne jeg hjælpe min svigerinde? Svaret kom fra Ånden: Skriv til Eveline om Mormons Bog, bær dit vidnesbyrd og send missionærerne ud til hendes hjem.

Peter tøvede med at sende missionærerne ud til hende, men jeg vidste, at det var det, Herren ønskede, at jeg skulle gøre. Jeg forfattede mit brev næste morgen og sendte det.

Der gik et par dage uden svar fra Eveline. Jeg begyndte at blive noget nervøs. Hun er nok blevet stødt, sagde jeg til mig selv; hun er blevet vred over brevet. Jeg blev så bekymret over hendes reaktion, at jeg bad Peter om at ringe til hende. Hun fortalte os hele historien i telefonen.

Den dag, hvor mit brev kom, havde været særlig slem for Eveline. De problemer, som tyngede hende, havde virket overvældende, og det tv-program om depressioner og selvmord, som hun havde siddet og set, havde ikke beroliget hende. Hun fandt endelig fred, da hendes søn kom hjem fra skole for at spise frokost. Han havde posten med ind, og deriblandt lå mit brev.

Mens Eveline læste, rørte Ånden hendes sjæl. Tårerne trillede ned ad hendes kinder. Hun havde bedt om, at nogen eller noget ville hjælpe hende i denne svære tid, men hun vidste ikke, om hendes bønner var blevet hørt. Men gennem dette brev vidste hun nu, at hendes himmelske Fader virkelig interesserede sig for hende. Hun blev meget glad.

Hun fortalte mig, at den fred, hun følte fra Ånden, var så overvældende, at hun ikke vidste, hvad hun skulle gøre eller hvordan hun skulle besvare mit brev. Jeg opfordrede hende så til at begynde at studere Mormons Bog hver dag, hvilket hun gjorde. En uge senere ringede jeg til Kirkens ledere i den by, hvor hun boede, og bad dem om at sende missionærer ud til hende.

Gennem sit studium af Mormons Bog og med hjælp fra et vidunderligt missionærægtepar oplevede Eveline en forandring i sit liv. Hun nød missionærernes undervisning, begyndte at efterleve visdomsordet og opdagede, at hendes ægteskab blev bedre. Hun begyndte at føle fred med sig selv.

Glæden strømmede over og påvirkede hele familiens liv. Selvfølgelig forsvandt Evelines hverdags problemer ikke. Men hendes syn på dem var ændret. Med Kristus som midtpunkt i sit liv, var hun blevet en ny kvinde.

Peter havde aldrig troet, at han skulle opleve at få lov til at døbe og bekræfte sin eneste søster. Det har givet os en større glæde, end vi troede muligt, at give en af vores kære en så uvurderlig gave. Mormons Bog var løsningen. □

ET SKJOLD MOD ONDSKABEN

Clyde J. Williams

I alle uddelinger har Gud befalet profeterne at advare sine børn mod det ondes indflydelse i blandt dem. I de sidste dage er vi blevet velsignet, ikke alene med levende profeter, men også med gamle skrifter, der er skrevet for at lære os, hvordan vi skal overvinde det onde. Præsident Ezra Taft Benson sagde: »Mormons Bog afslører Kristi fjender ... Den styrker Kristi ydmyge tilhængere mod djævelens onde anslag, strategier og lærdomme i vore dage.«[1]

Lige siden Satan blev kastet ud fra vor himmelske Faders nærhed i forudtilværelsen, har han været en fjende af Faderen, som er al retfærdigheds ophav. Satan er »løgnens fader« (2 Nephi 2:18; Ether 8:25) og »ophav« til eller »herre« over al synd (Helaman 6:30; Mosiah 4:14). Det er hans mål at lade vor Faders børn få del i sin egen elendighed. Mormons Bog lærer os, hvordan Satan får magt over menneskene, samt hvordan vi kan afværge hans anslag. I det følgende ser vi på Satans taktik og på, hvordan Mormons Bog hjælper os med at forsvare os imod ham.

Ligesom Laman og Lemuel, der gjorde oprør mod deres bror, profeten Nephi, er der mange, som i dag drager Herrens salvede tjeneres beslutninger og vejledning i tvivl.

NEPHI REVSER SINE OPRØRSKE BRØDRE, AF ARNOLD FRIBERG

SATANS TAKTIK

TILLID TIL VERDSLIG VISDOM

Satan har fjernet mange »tydelige og vigtige« sandheder fra gammel tid, hvilket har gjort det muligt for folk i vore dage at »snuble« åndeligt (1 Nephi 13:29). Mormons Bog og andre nutidige skrifter genopretter disse sandheder. Men en del af »den ondes anslag« er at overbevise folk om, at når de er lærde i verdslig kundskab, behøver de ikke at lytte til Guds åbenbaringer eller hans profeters råd (2 Nephi 9:28).

Det var på den måde, at antikristen Sherem var i stand til at bedrage mange nephiter på Jakobs tid (se Jakobs Bog 7:1, 23). På samme måde er der mennesker i dag, som med deres snu ord og viden forsøger at narre Kirkens medlemmer ved at drage Herrens salvede tjeneres beslutninger og

vejledning i tvivl. Disse mennesker ønsker forandringer i Kirkens lære eller friere moralske standarder. Desværre er der medlemmer, som ledes ud i inaktivitet eller endog apostasi af disse mennesker, fordi de ikke ransager og forstår skrifterne ved Åndens lys.

Satan og de, der følger ham, udnytter også deres bedrageriske indflydelse til at ændre folks opfattelse af, hvad der er forkert. Esajas skrev: »Ve dem, som kalder ondt godt, og godt ondt« (2 Nephi 15:20). Mormons Bog er fuld af eksempler på denne ændring af værdier – lige fra Laman og Lemuel over kong Noa til Gadiantonrøverne. Vores samfund er ikke anderledes. Der sker ændringer i værdinormer inden for musik, film, ægteskab, påklædning og andre områder af vores liv. Det, der er sundt, dydigt eller opløftende, bliver ofte hånet eller latterliggjort, og det, der er nedbrydende og uværdigt, sættes højt.

VREDE OG STRID

Det ondes påvirkning vækker også folk til »vrede mod det, der er godt« (2 Nephi 28:20). Den ugudeligere del af lamaniterne blev for eksempel så vrede på deres brødre og søstre, som var blevet omvendt til Kristi evangelium, at de søgte at slå dem ihjel (se Alma 24:1-2, 19-22, 30; 25:1).

Den ugudelige verden, vi lever i dag, betragter ikke alene ondt som godt, men nærer også vrede og foragt for retfærdige mennesker og principper. Ældste William Grant Bangerter fra De Halvfjerds, som nu er emeritus generalautoritet, har bemærket: »Ved at gøre disse ugudelige ting (hor, pornografi) antyder de (der beskæftiger sig med det), at det ikke er så slemt mere. Og eftersom en så stor del af verden accepterer den adfærd, bliver vi hånet, hvis vi modsætter os dem eller taler imod dem. Vi bliver kaldt snerpede, viktorianske, puritanske og selvretfærdige, som om det var *os*, der var synderne.«[2]

Stridbarhed er en særlig farlig form for vrede. Frelseren advarede os: »Den, der har en trættekær ånd, er ikke af mig, men af djævelen, som er faderen til splid og uenighed« (3 Nephi 11:29). En stridbar ånd fører til familiestridigheder og nabofejder. Den puster også til de flammer, der fører til krige og stridigheder mellem nationerne.

AT SØGE LYKKE I SYND

I verden i dag lærer de onde kræfter os, at man kan finde lykke i synd. Lamaniten Samuel advarede nephiterne mod den skæbne, der ventede dem, hvis de fortsatte med at søge lykken i synd:

»Men se, jeres prøvelses dage er forbi; I har forhalet jeres frelses dag, indtil det for bestandigt er for sent, og jeres undergang er sikker; ja, thi i alle jeres livs dage har I tragtet efter det, som I ikke kunne få; I har søgt glæde ved at begå synd, hvad der strider mod vort store og evige Overhoveds retfærdighed« (Helaman 13:38).

Overalt omkring os i dag fremstiller reklamer, film og bøger det ugudelige som en kilde til glæde. Spiritus, narko og utroskab vises som en kilde til let og hurtig fornøjelse og tilfredsstillelse. Sjældent skildres den smerte, sorg og lidelse, som faktisk forvoldes af synd.

MANGLENDE VIDEN OM UGUDELIGHEDEN

Sammen med de falske lykkebegreber spreder Satan også det rygte, at der ikke findes nogen djævel (se 2 Nephi 28:22). Det vrimler med beviser på denne benægtelse og den falske tryghed, som den indgyder i folks hjerte. Der er dem, som hævder at tro på evangeliet, men dog lever som om Satan ikke fandtes.

Andre siger, at djævelen er skabt af mennesker, der vil bruge frygten som et middel til at styre andre mennesker. At godtage en sådan tanke, er som at træde ind i en boksering og overbevise sig selv om, at der ikke er nogen modstander, mens slagene hagler ned over en.

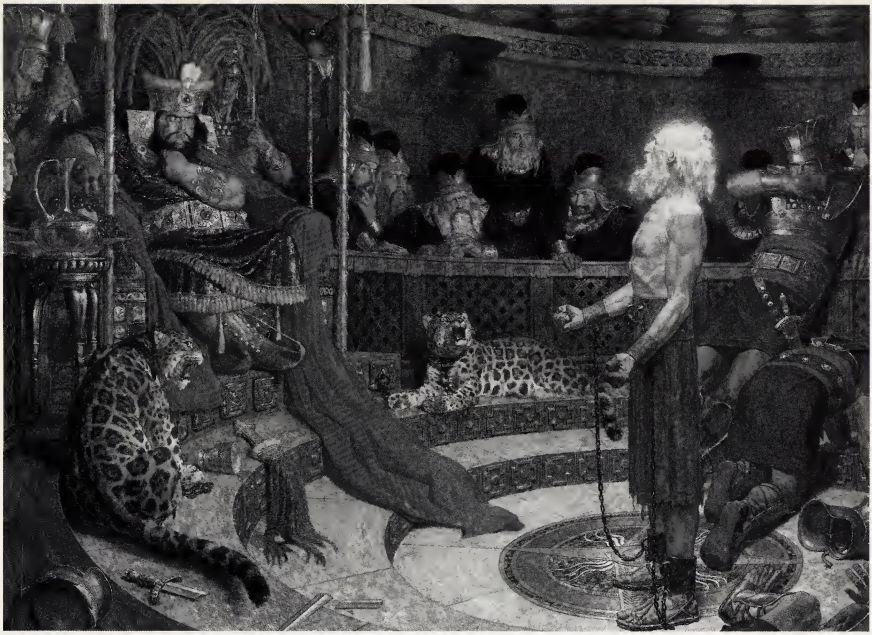

ABINADI FØRES FREM FOR KONG NOA, AF ARNOLD FRIBERG

En ugudelig verden betragter ikke bare ondt som godt, men nærer også vrede og foragt for de retfærdige. Profeten Abinadi fra Mormons Bog udfordrede det ondes magter på sin tid og blev dømt til døden for sit vidnesbyrd.

ÅNDELIG SLØVHED

Satan ønsker at afskære vores kommunikation med Gud. Han gør alt, hvad han kan for at få os til at glemme eller springe vores bønner over. Han luller nogen hen i selvtilfredshed. Andre får han til at holde op med at bede, fordi de har begået alvorlige overtrædelser (se 2 Nephi 32:8).

Sløvhed eller »alt er vel«-syndromet (2 Nephi 28:21) er en anden fælde, som vi bør undgå. »Dette århundredes største fare,« udtalte ældste David O. McKay, »er åndelig sløvhed.«[3] Hvis vi ikke aktivt søger retfærdigheden, kan vi miste vores ophøjelse ligeså sikkert, som hvis vi vælger ugudelighed.

BORTFORKLARINGER

Nephi advarede os mod at tro, at Gud vil »retfærdiggøre (os), selv om (vi) begår en lille synd« (2 Nephi 28:8). Bortforklaringer bruges ofte til at undskylde det, som nogle betragter som en mindre grad af ugudelighed. Vi hører ofte folk sige: »Den musik er da ikke så slem, sammenlignet med den rigtig hårde vare«; »Priserne var alligevel så urimeligt høje, at vi ikke sagde til ekspedienten, at han havde slået en for lav pris ind«; eller »Nu om dage er der sådan noget med i alle film.«

Nephi skrev, at djævelen ville føre mange »ved en snor om halsen, indtil han binder dem med sine stærke bånd for evigt« (2 Nephi 26:22). En snor er som regel lavet af fine fibertråde – hver enkelt tråd er tynd og knækker let. Men snoet til en snor er de bløde, men dog stærke og ubrydelige. Hvis vi vedbliver med at bortforklare vores optagethed af »små synder,« bliver vi stille og roligt ført bort af Satan, indtil vi til sidst bliver bundet med hans »stærke bånd.«

TOMME OG VERDSLIGE TING

Stolthed, magt og rigdom fører også mange bort fra retfærdigheden. På Alma den Yngres tid blev Kirkens folk stolte på grund af rigdom og andre tomme ting. Dette fik dem til at latterliggøre andre og forfølge dem, der ikke troede som de (se Alma 4:6-8).

Desværre synes prestige at være alt afgørende for mange i samfundet i dag. Stolthed og materialisme får mennesker til at ofre åndelige mål til fordel for store stillinger, ejendom og magt. Den russiske forfatter Alexandr Solsjenitsyn, som i mange år levede i eksil, advarede om, at mens hans folk led under kommunismens undertrykkelse, har folk i Vesten været undertrykt af materialismen, og derfor sagde han: »Jeg kan ikke anbefale jeres samfund som et ideal, vi bør omlægge vores samfund efter.«[4]

Satan kan måske ikke lokke os til at bedrive hor, begå mord eller plyndre en bank, men det behøver han heller ikke. Det eneste han skal gøre er, at få os til at vende os fra det, der har størst betydning.

SÅDAN OVERVINDER DU SATANS INDFLYDELSE

Hvordan kan vi da overhovedet modstå den onde og afvise hans fristelser? Vi må forstå følgende principper og efterleve dem:

- I den sidste ende vil djævelen ikke støtte sine egne (se Alma 30:60). Satan lover store belønninger og alligevel fører han os i den sidste ende i sorg, elendighed og undergang. Selv om Satan er ophav til ugudeligheden, reagerer han med latter og glæde, når vi synder og lider (se 3 Nephi 9:2; Moses 7:26).

Vi skal huske på, at vi frit kan vælge vores levevis, ligesom den nephitiske hærfører Moroni gjorde. Han var "en mægtig" troens mand, der hævede friheds-tegnet og samlede sit folk til forsvar for deres tro.

- Hvis vi er blevet lullet ind i kødelig selvsikkerhed, må vi ryste den åndelige sløvhed af os. Lehi formanede Laman og Lemuel:

»O, om I blot ville vågne op! Vågn op af en dyb søvn, ja, af helvedes søvn ...

Vågn op, mine sønner! Ifør jer retfærdighedens rustning» (2 Nephi 1:13, 23).

Præsident Marion G. Romney har udtalt: »I disse sidste år af Satans magt, udnytter han desperat et hvert tænkeligt middel til at bedrage og nedbryde os.

Der har aldrig været et tidspunkt i verdens historie, hvor lydighed mod Paulus' formaning 'Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens snigløb' har haft større betydning, end den har i dag.«[5]

At iføre os retfærdighedens rustning kræver mere end bare at foregive interesse for åndelige anliggender; vi må være villige til at sætte dem først i vores liv.

- Adskillige gange finder vi formaninger i Mormons Bog til altid at våge og bede for at modstå Satans fristelser (se Alma 13:28; 15:17; 34:39; 3 Nephi 18:18). Det at våge kan sammenlignes med at være vagtpost ved et militæranlæg og konstant være på udkig efter fjendens angreb. Ældste Harold B. Lee har sagt: »På den ondes kort er alle vore svagheder omhyggelig indtegnet. Det ondes kræfter kender dem, og i det øjeblik, vi sænker paraderne på et af disse svage punkter, indtræder vores personlige D-Dag, og vores sjæl er i fare.«[6]

Vi er ikke i stand til at overvinde Satan alene. Eftersom han kan huske forudtilværelsen, ved han måske noget om os, som vi ikke selv helt forstår. Derfor må vi hele tiden bede om vor himmelske Faders hjælp til at overvinde hans indflydelse. Præsident Brigham Young sagde: »De mænd og kvinder, som ønsker at opnå en plads i det celestiale rige, vil opdage, at de må kæmpe mod al retfærdigheds fjende hver eneste dag.«[7]

HÆRFØREREN MORONI OG FRIHEDSTEGNET, AF CLARK KELLEY PRICE

■ For effektivt at overvinde den ondes indflydelse, må vi forstå, hvor vigtigt det er at holde fast ved jernstangen, som er Guds ord. Som svar på Lamans og Lemuels spørgsmål om betydningen af den jernstang, der optrådte i drømmen, forklarede Nephi sine brødre, at »det var Guds ord, og at enhver, der vil holde fast derved, aldrig ville omkomme, ej heller kunne Satans fristelser eller gloende pile overvinde dem« (1 Nephi 15:24).

At holde fast ved Guds ord vil sige, at man forstår de principper, som findes i skrifterne og gør dem til en del af vores liv.

■ I vores stræben efter at modstå den ondes indflydelse skal vi huske på, at vi frit kan vælge, hvilken vej vi ønsker at følge i livet. Lamaniten Samuel sagde: »Kom nu i hu, kom i hu, mine brødre, at enhver ... der øver uretfærdighed, gør det efter sin egen vilje; thi se, I er frie, I har lov til at gøre, som I vil; thi Gud har givet jer kundskab, og han har gjort jer fri« (Helaman 14:30).

Tanker så som, »det var djævelen, der fik mig til det« eller »jeg kunne ikke lade være« er urigtige og dårlige undskyldninger for vores egne dårlige valg. »Djævelen har kun magt over os, når vi tillader det,« siger Joseph Smith. »I samme øjeblik, vi gør oprør mod noget, der kommer fra Gud, får djævelen magt.«[8]

■ En ændret indstilling og viljen til at leve retskaffent kan binde Satan nu. I Mormons Bog finder vi beretninger om dem, der oplevede en forandring i hjertet og kunne sige: »Vi (er) ikke mere ... tilbøjelige til at gøre ondt, men bestandig gøre godt« (Mosiah 5:2; se også Alma 19:33).

Mormons Bog leverer et klassisk eksempel på et menneske, der i det store hele holdt Satan bundet hele sit liv. Bemærk Moronis karaktertræk, som de opregnes i Alma 48:11-13:

»Moroni var (1) en stærk og mægtig mand; han var (2) en mand med en glimrende forstand; ja, (3) en mand, der ikke fandt behag i blodsudgydelse, (4) en mand, hvis sjæl glædede sig over sit lands frihed og sine brødres udfrielse af trældom og slaveri.

Ja, (5) en mand, hvis hjerte svulmede af taksigelse til Gud for de mange velsignelser og privilegier, han skænkede sit folk; (6) en mand, der arbejdede med stor nidkærhed for sit folks velfærd og sikkerhed.

Ja, han var (7) en mand, der var standhaftig i troen på Kristus.«

Mormon var så imponeret af Moroni, at han sagde: »Ja, sandelig, sandelig siger jeg jer, dersom alle mennesker havde været og altid ville være ligesom Moroni, da ville selv helvedes magter være blevet rystet for evigt; ja, djævelen ville da aldrig have magt over menneskenes hjerter« (Alma 48:17).

Hvis vi opnår og udvikler de ovennævnte kvaliteter, kan vi forsvare os mod det ondes indflydelse. Moroni forstod tydeligvis, hvad han og hans folk måtte gøre for at overvinde den ondes magt i deres liv, og han ledte dem ved sit eksempel. Mormons Bog lærer os, at vi kan bekæmpe det onde på samme måde.

NOTER

1. *The Teachings of Ezra Taft Benson* (1988), s. 56.
2. *Stjernen,* oktober 1984, s. 53.
3. I Conference Report, oktober 1907, s. 62.
4. Alexandr Solsjenitsyn, *A World Split Apart* (1978), s. 33; fra en tale holdt på Harvard University, 8. juni 1978.
5. Citeret i »Historic Conferences Come to End,« *Church News,* 5. juli 1975, s. 10.
6. »Powers of the Gospel,« *Improvement Era,* november 1949, s. 737.
7. »Remarks,« *Deseret News Weekly,* 28. december 1864, s. 98.
8. *Profeten Joseph Smiths lærdomme,* s. 216.

STJERNEN

BØRNESTJERNEN

145. ÅRGANG • JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE • OKTOBER 1996

ÆLDSTE HAN IN SANG

De Halvfjerds

Fra en samtale med Rebecca M. Taylor

Jeg var barn i Korea i 1950, da Korea-krigen brød ud. Vores familie måtte forlade hjemmet i Seoul og flytte ud på landet. Mine forældre havde det svært – kan I forestille jer at skulle sørge for en familie, mens der er krig? Folk fik ikke mad nok på grund af krigen, og min mor blev syg af en ukendt sygdom. Når smerterne ramte hende, var hun ganske hjælpeløs. I tankerne kan jeg stadig høre hende skrige af smerte, og jeg kan huske, hvor frygteligt det var ikke at kunne gøre noget for at hjælpe hende.

En dag fortalte en urtelæge mig, at hvis jeg fik fat i en bestemt slags urt, så kunne min mor blive kureret. En anden mand fortalte mig, hvor jeg kunne finde den plante. Fordi jeg elskede min mor og følte med hende i hendes smerter, stod jeg tidligt op en morgen og drog af sted for at finde planten, uden at sige det til nogen. Min cykel var lille og ramponeret og dækkene var for store. Den vej, jeg skulle køre, var omkring 20 kilometer lang, og den omfattede to stejle bakker, en bæk og et bjerg. Jeg kendte kun navnet på planten og havde kun en vag forestilling om, hvordan området så ud.

Jeg syntes, at turen varede en evighed – op og ned og op og ned ad grusvejen. Jeg fandt frem til området, og da jeg forklarede en mand, hvad jeg søgte efter, sagde han, at jeg skulle opsøge en af byens spidser, som dyrkede planten som pynt i sin have.

Det tog mange timer at nå frem til ham, men endelig fandt jeg stedet og planten, og jeg fortalte ejeren om formålet med min tur. Han sagde: »Ja, det er sandt, at planten kan kurere den slags smerter.« Selvom jeg ikke havde nogen penge, gav han mig en plante. Jeg var så lykkelig, at jeg græd! Jeg takkede ham og bandt omhyggeligt planten fast til min cykel. Jeg bukkede mange gange for manden og takkede for venligheden.

Så begyndte jeg hjemturen ned ad bjerget og over bækken. Halvvejs oppe ad den første bakke, punkterede min cykel på begge hjul. Jeg var ikke kristen dengang, og jeg kendte ikke noget til evangeliet, men jeg vidste, at der var en Gud, som var alle tings skaber. Jeg bad min egen bøn, som jeg havde gjort det hundrede gange i løbet af den dag, og jeg ved, at min himmelske Fader hørte mig. Han elsker alle sine børn, uanset hvilket trossamfund de tilhører eller hvad de tror på. Han besvarer vores bønner, hvis vi er oprigtige og ærlige og beder med et retfærdigt ønske.

Min himmelske Fader besvarede min bøn den dag, og jeg nåede hjem igen. Da jeg nåede frem, udmattet og sulten, var det blevet nat; turen havde taget hele dagen. Mine forældre havde været meget bekymrede og vrede, især fordi der var krig, og det kunne være farligt. Jeg forklarede hurtigt, hvad jeg havde gjort og viste dem planten. Så græd min far og min mor, og jeg græd også. Min mor blev helbredt. Hun levede indtil 1991, det år, hvor jeg blev kaldet som generalautoritet.

Jeg tror ikke, at det udelukkende var planten, der helbredte min mor. Jeg tror, at det mest var en velsignelse fra vor himmelske Fader. Den oplevelse lærte mig om bønnens princip. Det er mit vidnesbyrd, at hvis vi elsker Gud og følger hans belæringer, vil intet være umuligt, hvis det er i overensstemmelse med hans vilje.

ILLUSTRERET AF DILEEN MARSH

Ældste og søster Han In Sang og deres børn.

Unge mennesker, elsk jeres forældre. Ved at elske jeres forældre, som er hos jer og sørger for jer, kan I lære at elske Gud og få tro på ham. Jeg er taknemlig for mine forældre, der opdrog deres børn, så godt de kunne, og lærte os de rette værdier – værdier, som senere gjorde det muligt for os at tage imod Jesu Kristi evangelium.

(Ældste Han og søster Han tjener nu som tempelpræsidentpar i Seoul i Korea). □

ALTID ÆRLIG OG SANDFÆRDIG

Karen Ashton

»Det var mænd, der til enhver tid var pålidelige i alt, hvad der blev dem betroet« (Alma 53:20).

Vor himmelske Fader vil have, at du skal være ærlig og sandfærdig når som helst og hvor som helst. Det er ikke altid let. Hvis du gør noget forkert, kan det være, du skammer dig over det, så du ikke kan lide at indrømme det, eller er bange for, hvad der vil ske, hvis du indrømmer det. Når du er ærlig omkring de fejl, du begår, kan du omvende dig og blive tilgivet.

Det kræver mod at stå fast ved det, man ved er sandt, når andre ikke deler ens tro. Det er ikke altid let at udtrykke sit vidnesbyrd om vor himmelske Fader og hans Søn Jesus Kristus. Men når du er ærlig omkring dine følelser, vil Helligånden styrke dig.

Som en ung 19-årig mand var Joseph F. Smith (som senere blev Kirkens sjette præsident) på vej fra Californien til Utah med en lille gruppe sidste dages hellige. Da de slog lejr en aften, red en bande fulde mænd ind midt i lejren. Mændene var bevæbnet og truede med at slå alle mormoner ihjel. Nogle af de sidste dages hellige gemte sig i buske ved floden. Joseph F. Smith, der havde samlet brænde, gik modigt hen til bålet. En af de fulde mænd rettede sin pistol mod Joseph og sagde, at det var hans pligt at skyde enhver mormon, han stødte på. Så spurgte han barsk: »Er du 'mormon'?«

Joseph F. Smith så bøllen lige i øjnene og svarede: »Ja, sir. Også i den grad. Fra inderst til yderst.« Manden blev så overrasket over Josephs ærlige svar, at han greb Josephs hånd og sagde: »Du er den ... behageligste mand, jeg har truffet! Stik mig næven, unge ven. Jeg er glad for at hilse på en mand, der tør stå ved det, han tror på.« Så red de fulde mænd bort og generede ikke de hellige mere. (Joseph Fielding Smith, *Life of Joseph F. Smith*, 188-189).

Du kan være ligesom Joseph F. Smith. Du kan være ærlig og sandfærdig når som helst og hvor som helst.

Instruktioner

Farvelæg lejrbilledet og figurerne, der forestiller Joseph F. Smith og bøllerne. Lim den farvelagt side på et stykke tykt papir eller karton. Klip omhyggeligt lejrbilledet og figurerne ud. Fold papirstrimlerne som en harmonika langs de stiplede linjer. Lim de foldede strimler fast bag på Joseph F. Smith og bag på bøllerne. Gør figurerne fast til lejrbilledet ved at lime strimlerne fast på det angivne felter på billedet. Når de er limet rigtigt på plads kan mændene »række hinanden hånden.« Brug dette panorama til at fortælle din familie historien om Joseph F. Smith til en familieaften.

Forslag til fællestid

1. Skriv en række situationer ned, som f.eks.: (a) David fandt nogle penge på gulvet henne i skolen. Hvad skal han gøre? (b) Maria kørte på sin søsters cykel og stødte ind i et træ. Nu er cyklen ødelagt. Hvad skal hun gøre? (c) Anne har tegnet på væggen med en farveblyant. Hendes mor spurgte, hvem der havde gjort det. Hvad skal Anne sige? (d) Jens spiste alle de kager, som mor havde lavet til dessert. Hans mor spurgte, hvem der har gjort det. Hvad skal Jens gøre? (e) Susanne ser nogle piger drille et mindre barn. Hvad skal hun gøre? Lad en bold gå på omgang, mens I synger »Vælg det rette« (Børnestjernen, juni 1995, side 12). Når musikken stopper, skal det barn, der sidder med bolden, komme med et forslag til, hvordan man kan løse en af situationerne på en ærlig måde.

2. Fortæl børnene, at når de er uærlige, mister de Helligåndens vejledning og føler sig kede af det. Mind dem om, at når de begår en fejl, kan de omvende sig og føle sig godt tilpas igen. Læs »Chokoladen« (Børnestjernen, august 1994, side 6-9). Tal om, hvordan barnet i historien havde det.

ILLUSTRERET AF JERRY HANSTON

FOLDES
FOLDES
FOLDES
FOLDES
FOLDES
FOLDES
Limes fast bag på Joseph F. Smith
Limes fast på felt B
Limes fast bag på ballerne
Limes fast på felt A
A
B

»HAN ELSKEDE OS FØRST«

Lydia W. Wardell

En aften til familieaften rakte far Marianne et billede af Jesus, hvor der stod noget på. »Det er dit eget skriftsted,« forklarede han. »Det er et vers fra Bibelen, og der står: 'Vi elsker, fordi han elskede os først.' Tænk på det skriftsted og bed om det, og prøv at anvende det på dig selv, som Nephi sagde, vi skulle gøre, da vi læste i Mormons Bog i morges.«

Tirsdag bad Marianne mor om at læse skriftstedet igen og igen. Ved frokosttid havde hun lært det udenad.

Om eftermiddagen sad hun ude på verandaen i solskinnet med en killing i skødet. Hun aede forsigtigt dens pels, og den slikkede hendes fingre med en lille, lyserød tunge og spandt glad.

Killingen elsker mig, tænkte Marianne. *Jeg elskede først killingen, og så elskede killingen mig.*

Om onsdagen ryddede Marianne op på Camillas værelse. Senere gav Camilla hende et taknemligt kram.

Om torsdagen støvede hun alle modelbilerne på Bents værelse af, og Bent smilede glad til hende og sagde tak.

Om lørdagen vaskede far bilen. Marianne tørrede hjulkapslerne med en blød klud, indtil de skinnede. »Du er en god hjælper,« sagde far. »Jeg kan se, at du har tænkt på dit skriftsted hele ugen. Du har virkelig elsket andre, og de har elsket dig igen.«

Marianne var glad, da hun gik i seng den aften. Hun kiggede på billedet af Jesus igen. Hun vidste, at han elskede hende, og at hun elskede ham. □

ILLUSTRERET AF SHAUNA MOONEY KAWASAKI

HJERNE-GYMNASTIK

1. Kan du dele cirklen her i otte dele med kun tre streger?

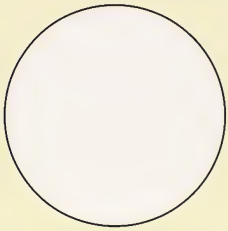

2. Kan du danne en kvadrat ved kun at flytte en af tændstikkerne?

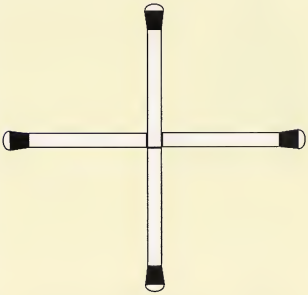

3. Kan du opdele dette jordlod i fire mindre lodder, der alle har samme størrelse og samme facon?

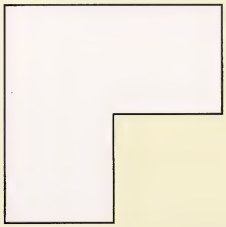

(Se svarene på side 13).

KIRKEORD OG -UDTRYK

Laura S. Shortridge
ILLUSTRERET AF LORI ANDERSON WING

Instruktion: Del jer op i to hold, som på skift får læst en ordforklaring op af en neutral dommer. Hvis det hold, der får forklaringen, svarer rigtigt, får de to point. Hvis de ikke kan svare, kan det andet hold få et point for at svare rigtigt, inden de får deres eget spørgsmål.

1. Jeg er det helligste sted på jorden, og jeg håber, at du kommer til mig, når du skal giftes. Hvad er jeg? *(Svar: Et tempel)*

2. Jeg er Guds ord, skrevet af hellige mænd i gamle dage såvel som i denne uddeling. Hvad er jeg? *(Svar: Skrifterne)*

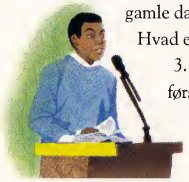

3. Jeg er et møde, der afholdes den første søndag i hver måned, hvor medlemmerne bærer vidnesbyrd om evangeliet. Hvad er jeg? *(Svar: Faste- og vidnesbyrdmøde)*

4. Jeg er en højtidelig aftale mellem dig og din himmelske Fader. Hvis du holder din del af aftalen, lover din himmelske Fader at holde sin del. Hvad er jeg? *(Svar: En pagt)*

5. Jeg er symbol på det offer, som Jesus ydede for os. Når du modtager mig om søndagen, fornyer du den pagt, som du indgik, da du blev døbt. Hvad er jeg? *(Svar: Nadveren)*

6. Jeg er en hellig ordinanse, som skal udføres af en mand, der har den rette myndighed, når man bliver medlem af Kirken. Hvad er jeg? *(Svar: Dåb)*

7. Jeg er Guds magt og myndighed. Værdige unge mænd kan modtage mig, når de fylder 12 år. Hvad er jeg? *(Svar: Det Aronske Præstedømme)*

8. Jeg er en organisation i Kirken, som er med til at undervise børnene i evangeliet. Hvad er jeg? *(Svar: Primary)*

9. Jeg underviser især ikke-medlemmer i evangeliet. Selvom ikke alle medlemmer er det fuldtids, har præsident David O. McKay sagt, at alle medlemmer bør være sådan en. Hvad er jeg? *(Svar: En missionær)*

10. Jeg blev skrevet, da Joseph Smith blev spurgt, hvad Kirkens medlemmer troede på. Jeg består af 13 små afsnit. Du bør lære mig udenad, inden du rykker op fra Primary. Hvad er jeg? *(Svar: Trosartiklerne)*

11. Som Kirkens præsident taler jeg på Guds vegne til hele verden. Hvad er jeg? *(Svar: En profet)*

12. Jeg er en særlig sundhedslov, som blev åbenbaret til Joseph Smith. Hvis du følger mine råd, vil du »finde visdom og store skatte af kundskab« (L&P 89:19). Hvad er jeg? *(Svar: Visdomsordet)*

13. Mine to rådgivere og jeg præsiderer over et ward (eller en gren). Du kommer til mig for at få et interview eller en tiendesamtale. Hvad er jeg? *(Svar: En biskop eller grenspræsident)*

14. Jeg bliver givet til dig, når du bliver bekræftet som medlem af Kirken. Så længe du gør dit bedste for at vælge det rette, vil jeg være din stadige ledsager. Hvad er jeg? *(Svar: Helligåndens gave)*

15. Jeg er et af tolv særlige vidner om Jesus Kristus. Du kan høre mig tale ved generalkonferencerne. Hvad

er jeg? *(Svar: En apostel, eller et medlem af De Tolv Apostles Kvorum)*

16. Jeg er de ti procent af din indtægt, som du giver til et medlem af biskoprådet som hjælp til at bygge nye kirkebygninger og templer og til at administrere Kirken. Hvad er jeg? *(Svar: Tiende)*

17. Jeg er en velsignelse, som du får af en mand i din stav, der er kaldet til netop dette formål. En af de vigtige ting, jeg fortæller dig, er din slægtslinje i Israels hus. Hvad er jeg? *(Svar: En patriarkalsk velsignelse)*

18. Jeg er den indre vished om, at Jesus er Kristus, og at Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige er sand. Hvad er jeg? *(Svar: Et vidnesbyrd)*

19. Jeg er en gruppe medlemmer, som ledes af en biskop eller en grenspræsident og dennes to rådgivere. Hvad er jeg? *(Svar: Et ward eller en gren)*

20. Jeg er en gruppe ward eller grene, som ledes af en præsident og hans to rådgivere. Hvad er jeg? *(Svar: En stav eller et distrikt)*

21. Jeg er et ugentligt møde, hvor familiens medlemmer studerer evangeliet, tjener og har det sjovt sammen. Hvad er jeg? *(Svar: Familieaften)*

22. Jeg er den begivenhed, som fandt sted, da Joseph Smith bad for første gang ude i skoven. Hvad er jeg? *(Svar: Den første åbenbaring)*

23. Jeg er mad, tøj og andre vigtige ting, som profeten har rådet os til at samle sammen og opbevare. Hvad er jeg? *(Svar: Et års forråd)*

24. Jeg er de ord og tanker, som du bruger, når du taler med din himmelske Fader. Hvad er jeg? *(Svar: En bøn)* □

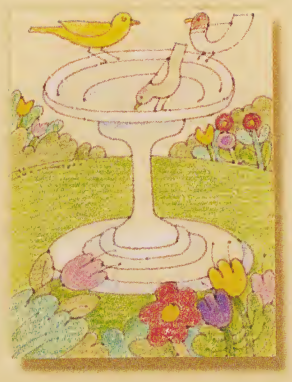

FIKTION

ALEN

Ann Crowder Herrick

I går kom min veninde og jeg op at skændes. Så i dag fulgtes jeg ikke til skole med hende. Måske vil jeg aldrig mere følges med hende!

Normalt når jeg går over gaden nede i krydset, kigger jeg til den ene side, og min veninde kigger til den anden side. Men i dag måtte jeg kigge begge veje, inden jeg gik over. Jeg så en bil nærme sig. Det gav et sus, da den kørte forbi, og jeg kunne mærke vindstødet mod mit ansigt. Jeg så mig til begge sider igen, inden jeg gik over vejen.

Jeg gik ned ad gaden, hvor alle husene ligger i skyggen af store ahorntræer. Der er ikke meget græs i haverne, men der er en masse af det grønne stads, jeg kalder mos. Min veninde og jeg elskede at stoppe op og lade fingrene glide gennem mosset. Det føles ligesom fløjl. Men i dag stoppede jeg ikke op. I dag gik jeg bare videre.

ILLUSTRERET AF JULIE F. YOUNG

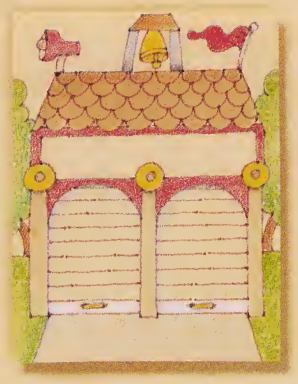

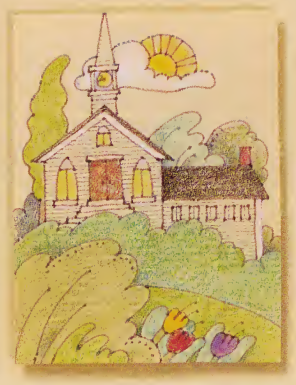

E

Jeg drejede om hjørnet og nåede til det hus, der har en træbro, som går fra fortovet ind til hoveddøren. Under broen er der en flad, jævn græsplæne med et fuglebad i midten. Af og til hvilede min veninde og jeg albuerne på broens rækværk og legede at den førte op til en borg. Men ikke i dag. I dag gik jeg bare forbi.

Nede på hovedgaden ventede jeg ved kantstenen. Hovedgaden er meget bred, og der er meget trafik. Men der står en dame fra skolepatruljen, som kan hjælpe os. Hun stoppede trafikken, og jeg gik over gaden. Normalt siger hun: »Godmorgen, I to.« I dag sagde hun bare: »Godmorgen.«

Jeg sagde: »Davs« og gik videre.

Jeg var lige ved at stoppe op ved legetøjsbutikken. Min veninde og jeg elsker at kigge på udstillingsvinduet. Udover masser af legetøj og smarte dukker i flotte kjoler, er der vogne, rulleskøjter og cykler, men jeg stoppede ikke op i dag. I dag gik jeg bare forbi.

Ved siden af legetøjsbutikken ligger købmanden, der har en tyggegummiautomat udenfor. Den er fuld af røde, gule, grønne og hvide tyggegummikugler. Min veninde og jeg kan begge to bedst lide de gule. Nogle gange stopper min veninde og jeg op på vej til skole og gætter på, hvor mange gule tyggegummikugler, der er i automaten. Men ikke i dag. I dag gik jeg bare forbi.

Jeg gik over stenbroen over floden. Min veninde og jeg kan lide at stoppe op og kigge på det glitrende vand, der hvirvler rundt om stenene. Nogle gange smider vi små sten i vandet og ser på ringene, som dannes. Men ikke i dag. I dag gik jeg bare videre.

Jeg skyndte mig forbi brandstationen. Jeg ville nødig stå lige foran den, hvis sirenerne begynder at hyle. De siger: *Uuuuüüüüü, uuuuüüüü!* Den lyd gør ondt i mine ører. Min veninde og jeg holder altid hinanden i hænderne og spæner forbi brandstationen.

Jeg så på uret på kirketårnet på bakken. Jeg havde ti minutter til at nå hen til skolen. Nogle gange hinker min veninde og jeg hurtigt op ad den ene sti til kirketrappen. Så sætter vi os og får pusten igen. Og så hinker vi ned ad den anden sti til fortovet. Men ikke i dag. I dag gik jeg bare videre.

Så var jeg næsten henne ved skolen. Jeg stoppede op foran det hus, hvorpå der står: »Bygget i 1726«. Nogle gange forestiller jeg mig, at jeg boede i det hus dengang. Men ikke i dag. I dag løb jeg resten af vejen hen til skolen. Det var en lang vej uden min veninde.

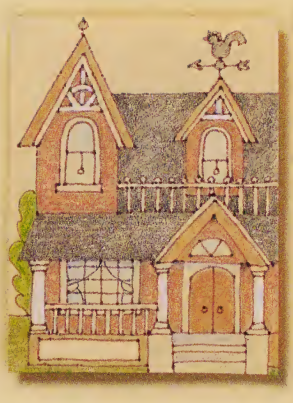

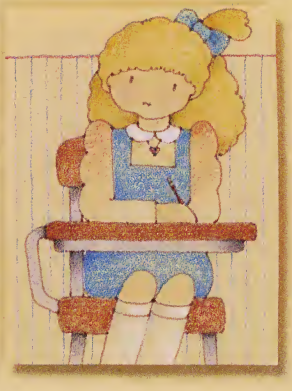

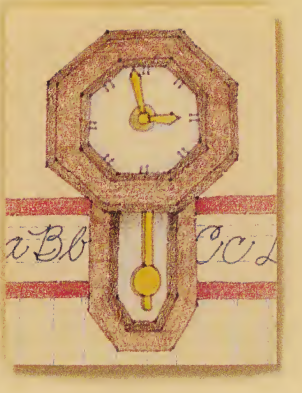

Jeg så min veninde hende i skolen, men jeg snakkede ikke med hende hele dagen.

Da den sidste time var ved at være forbi, kiggede jeg på uret seks gange. Endelig rykkede den store viser sig. Klokken ringede. Jeg spurtede ud af klasseværelset, så hurtigt jeg kunne, for at komme hjem uden at møde min veninde på vejen. Jeg løb forbi det gamle hus og kirken. Jeg løb forbi brandstationen med hænderne for ørerne. Jeg spænede over broen.

Jeg stoppede op, da jeg nåede købmandsbutikken. Jeg smed en mønt i tyggegummiautomaten. Der kom en gul kugle ud. Jeg puttede den i lommen og løb forbi legetøjsbutikken.

Så snart skolepatruljedamen nikkede til mig, skyndte jeg mig over hovedgaden. Jeg fór forbi huset med træbroen og ned ad gaden med de skyggefulde ahorntræer.

Efter at være stoppet op på hjørnet for at kigge mig til begge sider, løb jeg over vejen. Jeg løb hen ad fortovet. Jeg stoppede et øjeblik foran min venindes hus. Jeg spekulerede på, hvornår hun mon kom hjem.

Da jeg gik op ad min egen indkørsel, kunne jeg mærke noget rundt og glat i lommen. Det var den gule tyggegummikugle. Jeg besluttede at gemme den til min veninde. Jeg tror, jeg vil give hende den, når jeg følges med hende i skole i morgen. □

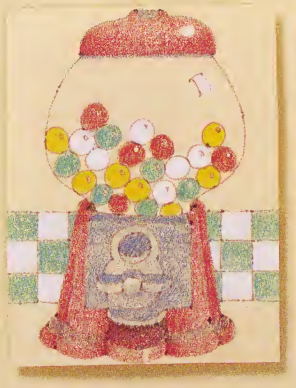

FIND TO ENS

Rich Latta

Kan du finde de firkanter, der er ens, og sætte dem sammen parvis efter bogstav?

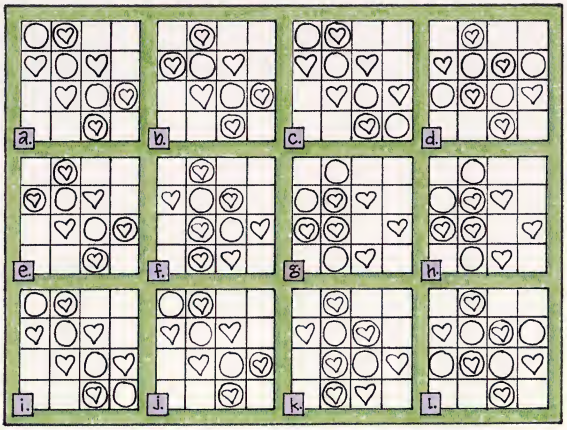

OP I LUFTEN

Susan Curtis

Kan du styre flyvemaskinen gennem skyerne uden at krydse nogle streger?

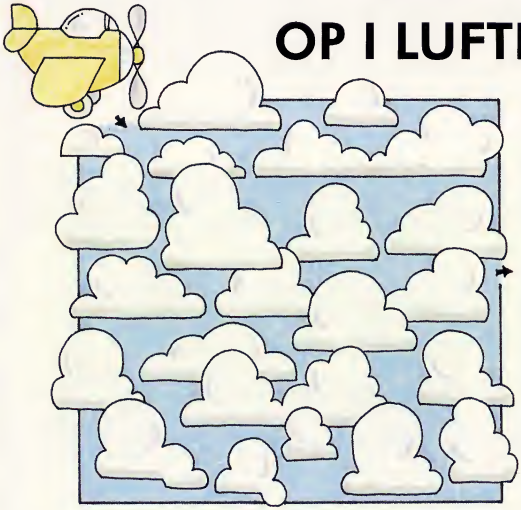

Svar til Hjernegymnastik (fra side 7):

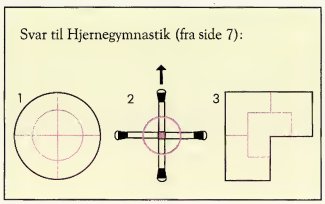

Svar til To Ens: A-J; B-E; C-I; D-L; F-K; G-H

Tegnene på Kristi korsfæstelse

Der var gået 33 år efter at folket havde set tegnene på Jesu Kristi fødsel.
3 Nephi 8:2

De holdt udkig efter tegnene på hans død – tre dages mørke – som lamaniten Samuel havde sagt skulle komme.
3 Nephi 8:3

Der var nogen, som ikke troede på, at tegnene ville komme. De skændtes med dem, der troede.
3 Nephi 8:4

ILLUSTRERET AF JERRY THOMPSON

En dag kom der et frygteligt uvejr. Det stormede voldsomt.
3 Nephi 8:5-6

Lynene glimtede og tordenen fik jorden til at ryste.
3 Nephi 8:6-7

Byen Zarahemla brød i brand. Byen Moroni sank i havet. Byen Moronihah blev begravet.
3 Nephi 8:8-10

Veje blev brudt op og bygninger styrtede sammen. Mange byer blev ødelagt, og mange mennesker omkom.
3 Nephi 8:13-15

Uvejret og jordskælvet varede i tre timer.
3 Nephi 8:19

Da uvejret og jordskælvet holdt op, var landet dækket af tykt mørke. Der var intet lys nogen steder. Folk kunne endda føle mørket.
3 Nephi 8:20

I tre dage var der totalt mørkt. Man kunne ikke tænde lys. Folk kunne ikke se solen, månen eller stjernerne.
3 Nephi 8:21-23

Folket jamrede på grund af mørket, ødelæggelsen og de mange døde. De var kede af, at de ikke havde omvendt sig fra deres synder.
3 Nephi 8:23-25

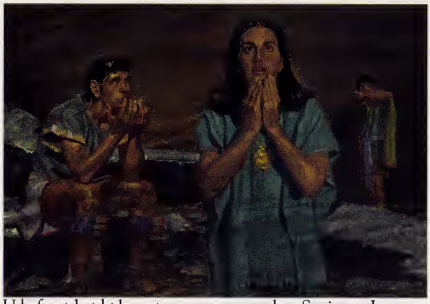

Ud af mørket lød en stemme, som sagde: »Se, jeg er Jesus Kristus, Guds Søn.«
3 Nephi 9:1, 15

Jesus fortalte om de frygtelige ødelæggelser i landet. Han sagde, at de mest ugudelige mennesker var blevet slået ihjel.
3 Nephi 9:12-13

Han sagde, at de, der ikke var blevet slået ihjel, skulle omvende sig, og hvis de ville gøre det og komme til ham, så ville han velsigne dem.
3 Nephi 9:13-14

Folk blev så forbløffede, at de holdt op med at jamre. Der herskede stilhed i landet i mange timer.
3 Nephi 10:1-2

Jesus talte igen og sagde, at han ofte havde villet hjælpe dem, og at hvis de ville omvende sig, kunne de stadig vende tilbage til ham.
3 Nephi 10:3-6

Da de tre dage var gået, forsvandt mørket og jorden holdt op med at ryste. Folk holdt op med at jamre og de takkede Frelseren.
3 Nephi 10:9-10

LØB MED UDHOLDENHED

»Så lad da også os ...
holde ud i det løb ...
idet vi ser hen til Jesus, troens ...
fuldender" (Hebr 12:1-2).

Hvor har tålmodighed dog stor betydning! Kong Benjamin regnede tålmodighed blandt en helligs vigtige egenskaber (se Mosiah 3:19), og profeten Joseph Smith erfarede, at tålmodighed spiller en vigtig rolle i at forberede os til "en overordentlig stor og evig grad af herlighed" (L&P 63:66). På den anden side byder manglende tålmodighed på et grundlæggende problem: Det afholder os fra at lære nogle af livets vigtige lektier, især dem, der læres gennem modgang.

»HASTVÆRK ER SOM REGEL LASTVÆRK«

Livets krav frister os ofte til at blive utålmodige. Vi vil gerne gøre alting rigtigt, og vi vil gerne gøre *alting*. Vi skynder os at udføre dagens gøremål, haste med at udføre vores pligter i familien og yder forhastet tjenestegerning. En kvinde har indrømmet: »Nogle aftener stillede jeg mine børn op på række, så jeg hurtigere kunne kysse dem godnat.«

Men livet er for vigtigt til at gennemleves i hast. Ældste Neal A. Maxwell fra De Tolvs Kvorum har bemærket, at »uden tålmodighed lærer vi mindre her i livet. Vi ser mindre. Vi føler mindre. Vi hører mindre. Ironisk nok er *hastværk* som regel *lastværk*« (*Ensign*, oktober 1980, 29).

Men hvad der er mere alvorligt, utålmodighed, og i særdeleshed utålmodighed i modgang, kan føre til åndelig svaghed. De prøvelser, som vi udholder, giver os erfaringer og er til vores eget bedste (se L&P 122:7). Uden tålmodighed i modgang vil vi måske ikke holde ud til enden.

NØGLEN TIL STØRRE TÅLMODIGHED ER TRO

Vi ønsker os alle et mindre stresset liv. Men ofte ved vi ikke, hvordan vi skal opnå det. Det, der er brug for er et evigt perspektiv og tro på Herren. Ældste Maxwell påpeger, at "tålmodighed er viljen til ... i ærefrygt og undren at se Guds hensigter blive realiseret – snarere end at bekymre os unødigt om vores situation" (*Ensign*, oktober 1980, 28-29).

Søster Sylvia Rosen har bestemt lært, hvilken kraft der ligger i trofast tålmodighed. Sylvia er en ung, enlig mor fra Utah, der har fire børn, hvoraf det ene er alvorligt udviklingshæmmet af en lidelse, der minder om autisme. På et tidspunkt i hendes liv, hvor hun allerede kæmpede med store udfordringer, fik hun konstateret fremskreden kræft. Med fornyet tro på vor himmelske Fader droppede hun nogle af sine aktiviteter for at hellige sig sine vigtigste prioriteter: At tage sig af sin familie og at modtage behandling for sin sygdom.

Hun kæmper stadig med livets udfordringer i dag, men alle hendes aktiviteter er præget af hendes smukke, tålmodige tillid til Herren. I det omfang hendes helbred tillader det, laver hun gaver til sine venner og tilbereder mad til naboer, der har brug for opmuntring. Jo mere hun giver andre, desto mere fredfyldt bliver hendes ansigtsudtryk. "Jeg har brug for al den tro og tålmodighed, jeg kan mønstre," siger hun. "Jeg kæmper for mit liv."

Søster Rosen har erfaret sandheden af Esajas' løfte: "De, der håber på Herren, får nye kræfter, de får vinger som ørne" (Esajas 40:31).

- *Hvordan kan vi udføre det, som Herren forventer af os?*
- *Hvordan kan din tro styrkes ved at lære tålmodighed?* □

ILLUSTRERET AF NANCY SEMMONS CROCKSTON

Min omvendelses mirakel

Germaine Emilie Auchatraire-Gay

I september 1938 var jeg 15 år gammel og boede i den lille schweiziske landsby Gilly, som ligger mellem Geneve og Lausanne i den schweiziske kanton Vaud.

En dag, da jeg kom hjem fra skole, havde mor (Geneviève Emilie Pauline Gay) besøg af to unge herrer, den ene var fra Canada og den anden fra USA. De var missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige og boede i den nærliggende landsby Nyon. Min mor hjalp dem med at forbedre deres fransk. Hun fortalte mig, at hun var glad for at kunne hjælpe dem, og jeg traf dem mange gange. Så en dag fortalte mor mig, at de unge mænd havde forladt Nyon. I de følgende år spekulerede mor og jeg på, hvad der var blevet af dem.

Jeg voksede op, blev gift og flyttede til Frankrig med min mand. I 1990 boede vi i den lille by Baumont i Puy de Dôme, da jeg ved et tilfælde faldt over en artikel i nyhedsmagasinet *Le Point*. Artiklen hed »*Recenser l'humanité depuis Adam et Eve*« (»Mandtal over menneskeheden siden Adam og Eva«). Den handlede om Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges slægtsforskning og dåb for de døde.

Da jeg læste den, fik jeg et chok, som fik mine tanker til at gå et halvt århundrede tilbage. I flere dage efter, at jeg havde læst artiklen, følte jeg mig rastløs, som om jeg måtte *gøre* et eller andet. Jeg tænkte på min mor, som altid havde stor tro og velvilje over for andre trossamfund og som var gået bort i 1978. Jeg tænkte også på min far, som var død i 1937.

Til sidst skrev jeg et brev til mr. Patrick Coppin, der var indkøbschef for Utahs slægtshistoriske forening, som var nævnt i artiklen. Jeg spurgte, om mine forældres navne kunne blive omfattet af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges slægtsforskning, og om de kunne modtage Kirkens velsignelser. Jeg vedlagde mine forældres fødselsdata, vielses- og dødsdatoer.

Jeg vedlagde også noget andet: Nemlig navne og adresser på ældste Brigham Y. Card fra Cardston i Alberta i Canada og ældste Jay Lees fra Salt Lake City. De havde skrevet deres navne og adresser bag på et fotografi, som de havde givet min mor 25 år tidligere.

Tre uger senere modtog jeg et brev fra ældste Card, der skrev, at det ville glæde ham meget at virke som stedfortræder ved tempelordinanserne for mine forældre. Tårerne trillede ned ad mine kinder, mens jeg læste hans brev, men det varede flere dage, før jeg indså, hvad det betød for mine forældre. Den 28. juni 1990 blev mine forældre døbt, begavet og beseglet i templet i Jordan River, hvor ældste Card, hans hustru, datter og svigersøn fungerede som stedfortrædere. Mine forældre havde modtaget templets velsignelser.

I mellemtiden havde bror Coppin også kontaktet missionskontoret i Geneve. I maj modtog jeg en opringning fra en fuldtidsmissionær, ældste Bis-

***Til venstre:* Germaine Emilie Auchatraire-Gay (til højre) som 22-årig; og hendes mor Geneviève Emilie Pauline Gay som 75-årig. *Til højre:* Germaine anede ikke, hvilken rolle de to unge gæster ville spille i hendes liv 50 år senere.**

ILLUSTRERET AF LARRY WINBORG

hop, som fortalte mig, at der var en kirkebygning i det nærliggende Clermont, og han gav mig et telefonnummer til missionærerne der. Jeg ringede til missionærerne samme aften, og vi mødtes i kirken næste dag. Evangeliets dør åbnede sig for mig.

Den følgende søndag deltog jeg i møderne i kirken og aftalte at blive undervist af et missionærægtepar, bror og søster Bair fra Provo i Utah. Jeg blev døbt den 24. juli 1990.

Glæden over at være blevet medlem øgedes, da jeg rejste til templet i Schweiz og senere arbejdede i grenens slægtshistoriske bibliotek. Under en rejse til USA og Canada i september 1994 traf jeg ældste Card og hans hustru, der virkede som stedfortrædere, da jeg blev beseglet til mine forældre i templet i Alberta. Mine forældres familie var begyndt at blive knyttet sammen for evigt.

I mange år havde jeg søgt efter en kirke, der kunne opfylde mine åndelige behov og forene mig med mine kære, som var gået forud. På mirakuløs vis havde jeg nu modtaget templets velsignelser og kunne delagtiggøre mine kære i de velsignelser. □

FØR DAGGRY

Lito Bañez Legaspi

Da vi nåede hjem til vores missionærlejlighed den aften, for min kammerat ind før mig og smækkede døren i. Jeg stillede vores cykler på plads og fulgte efter ham. Vi blev højrøstede og vrede, mens vi drøftede dagens begivenheder. Han, der var amerikaner, hævdede, at vi ikke kom godt ud af det med hinanden, fordi jeg, der var filippiner, havde forudfattede meninger om ham. Det passede ikke, og det gjorde mig endnu mere vred, at han sagde det. Han fór ud i køkkenet. Jeg gik ind i det tilstødende værelse. Derefter herskede der stilhed, men vredens flammer brændte endnu.

Jeg sad i en krog, sammenkrøbet som et barn og havde mest lyst til at græde eller skrige – jeg var ikke helt sikkert på hvad. Jeg følte mig tom indeni og bange, som kørte jeg på en mørk, snoet vej uden lygter. Alt, hvad vi havde gjort den dag – undervist, leget med børn og talt med undersøgere – syntes så falsk. Da vi havde undervist i at leve et kristent liv, havde jeg følt en indre smerte: Hvordan kunne min kammerat og jeg undervise i kristen kærlighed, når vi havde opbygget en mur af fjendskab mellem os?

Som jeg sad der i det mørke værelse, kom jeg i tanker om min stavspræsidents ord, da han indsatte mig som fuldtidsmissionær. Han sagde, at jeg ville få mange prøvelser på min mission, og at nogle af dem ville synes uoverkommelige. Han talte også om to »Goliat'er,« som jeg måtte kæmpe med – min egen svaghed og problemer med min kammerat. Derefter lovede han: »Den indre styrke er større end de hindringer, der møder dig.«

Men jeg følte mig ikke parat til at møde mine Goliat'er, i stedet håbede jeg på at blive forflyttet. Jeg havde troet, at problemer i kammeratskabet ville være lette at løse, men det her var som at sejle på et stormfyldt hav. Jeg vidste, at jeg måtte bede min himmelske Fader om hjælp, så jeg knælede i bøn. Det var en kamp, for jeg følte mig ikke værdig til at tale med ham. Jeg kunne ikke andet end at græde.

Jeg sad længe i tavshed, indtil jeg gennem mine tårer fik øje på skrifterne, som lå på strygebrættet. Jeg slog op i dem og bladrede gennem dem, indtil jeg faldt over dette vers: »Gå først hen og forlig dig med din broder; så kan du komme og bringe din gave« (Matt 5:24). Jeg vidste, at det var det svar, jeg havde søgt. Jeg fornemmede, at den stille, sagte stemme fortalte mig, at jeg skulle forlige mig med min kammerat. Jeg vidste også, at min himmelske Fader ville hjælpe os med at fjerne den mur af had, som var mellem min kammerat og mig.

Med denne vished gik jeg ind for at tale med min kammerat. Jeg blev overrasket, da han som den første brød tavsheden: »Det var min skyld, ældste. Det må du undskylde.«

Jeg tog min stol og satte mig ved siden af ham: »Nej, nej, nej,« insisterede jeg. »Det var ikke din skyld. Det er mig, der siger undskyld, fordi jeg ikke kunne styre mit temperament.«

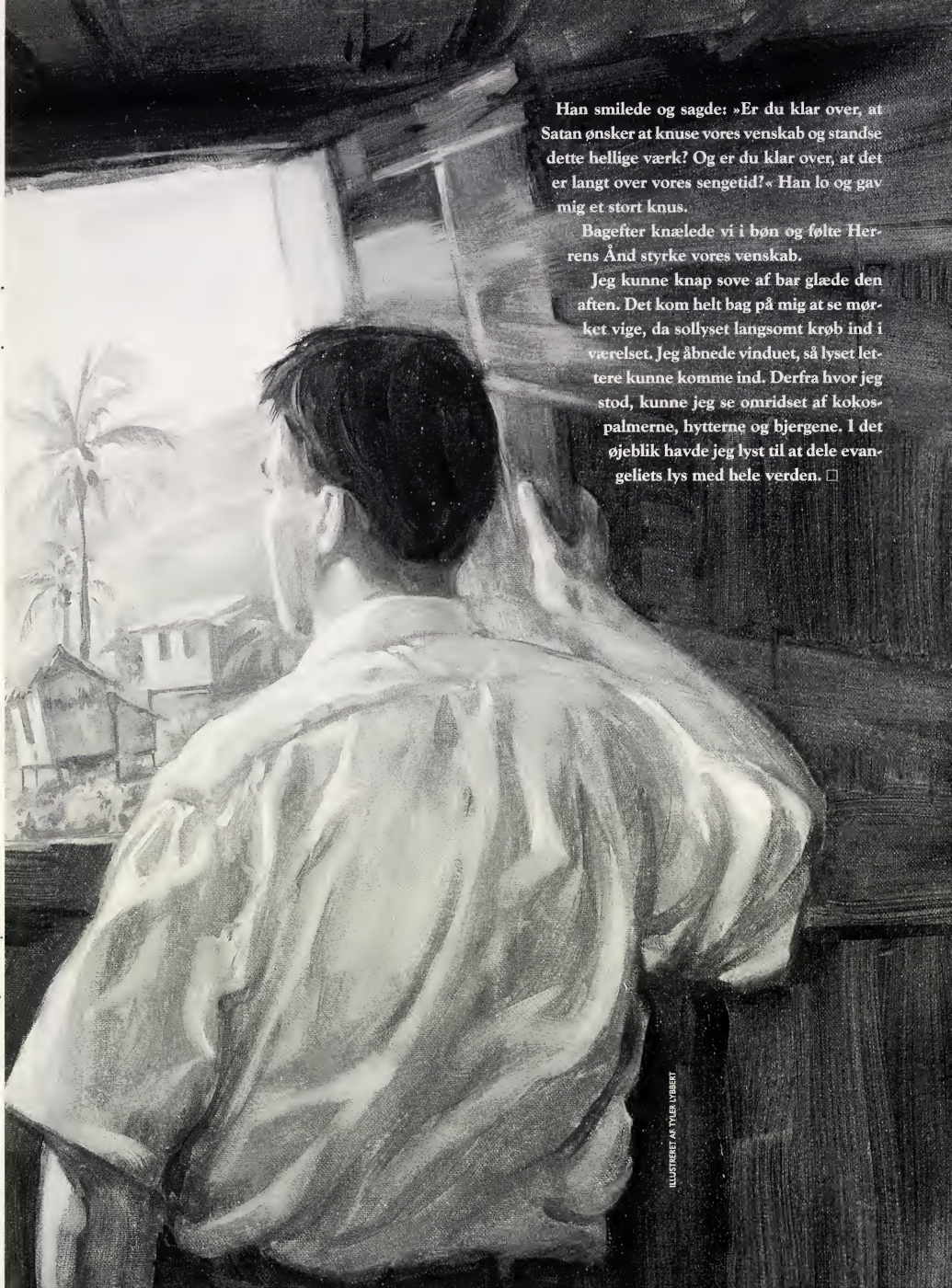

ILLUSTRERET AF TYLER LYBBERT

Han smilede og sagde: »Er du klar over, at Satan ønsker at knuse vores venskab og standse dette hellige værk? Og er du klar over, at det er langt over vores sengetid?« Han lo og gav mig et stort knus.

Bagefter knælede vi i bøn og følte Herrens Ånd styrke vores venskab.

Jeg kunne knap sove af bar glæde den aften. Det kom helt bag på mig at se mørket vige, da sollyset langsomt krøb ind i værelset. Jeg åbnede vinduet, så lyset lettere kunne komme ind. Derfra hvor jeg stod, kunne jeg se omridset af kokospalmerne, hytterne og bjergene. I det øjeblik havde jeg lyst til at dele evangeliets lys med hele verden. □

FOTO: WELDEN ANDERSEN

FORBERED DIG TIL DIN MISSION

Casey Null og Aaron Randall Buhler

Hvor tit har du ikke hørt hjemvendte missionærer sige, at deres mission var de bedste år af deres liv? En god mission bør give en missionær den følelse. Men succes er ikke noget, der kommer af sig selv. En fremgangsrig mission afhænger af, hvad du selv yder. Og det, du yder på din mission, afhænger meget af, hvor godt du har forberedt dig.

Her er noget, som du lige nu kan gøre for at gøre din mission til en af dit livs største oplevelser.

ÅNDELIG FORBEREDELSE

■ *Find gode forbilleder.* Omgås og tal med lærere, forældre, venner, hjemvendte missionærer, præstedømmeledere, vejledere og andre, der kan inspirere og opmuntre dig.

■ *Lær at elske skrifterne.* Find en måde at studere dem på, som vil interessere og inspirere dig.

■ *Lær at genkende Ånden.* Vær opmærksom på, hvornår og hvordan den virker i dit liv. Lev på en sådan måde, at du kan modtage Åndens tilskyndelser.

■ *Bær dit vidnesbyrd.* Øv dig i at fortælle folk, hvad du føler for evangeliet. Jo mere du gør det, des mere naturligt føles det.

■ *Deltag i seminar.* Det vil ikke alene give dig den lærdomsmæssige baggrund, du har brug for, men også hjælpe dig til at udvikle disciplin, hvilket også er noget, du vil få brug for.

■ *Nøjes ikke med at tro – gør noget ved det.* Gør det til en vane at gå den ekstra mil, at ofre og at tjene. Det er nemlig det, en mission drejer sig om.

SOCIAL FORBEREDELSE

■ *Opfør dig ordentligt!* Det er vigtigt at være høflig. Lær at være høflig, hold bordskik og lær at tale pænt og høfligt.

■ *Gør en indsats for at komme godt ud af det med alle.* Se på det gode i folk og lad være med at lade dig irritere af de områder, hvor I er forskellige. Det vil være en hjælp for dig i dit forhold til dine kammerater og de mennesker, du tjener.

■ *Lær at kommunikere.* Du får brug for at udtrykke dig let og oprigtigt, og du skal lære andre at gøre det samme. Ærlighed og åbenhjertighed har stor betydning. Det samme gælder evnen til at lytte.

■ *Lær at lede.* Du skal lede medlemmer, missionærer og undersøgere. For at kunne give dem det, de har brug for, må du vide, hvordan du og Herren kan samarbejde.

■ *Lær at følge.* Vær taknemlig for det lederskab, som dine ledere yder. Hvis du er god til at følge vejledning, vil du være godt forberedt, når du selv skal give den.

■ *Find gode venner.* Omgiv dig med mennesker, som opløfter dig, og gør dit bedste for at opløfte dem. Lær at give, ikke kun at tage, og vær opmærksom på andres behov.

■ *Lær at elske.* Lær alt, hvad du kan, om barmhjertighed, som er Kristi rene kærlighed, og bed om at opnå den. Det vil være et af de vigtigste karaktertræk, du kan opnå.

ØKONOMISK FORBEREDELSE

■ *Find et arbejde.* Din mission vil betyde meget mere for dig, hvis du selv kan være med til at betale for den. Et arbejde vil også lære dig gode arbejdsvaner.

■ *Sælg nogle af dine ting.* Mange missionærer har tjent penge ved at sælge nogle af deres personlige ejendele. Se efter om der er nogle af dine, som du kan skille dig af med.

■ *Spar op.* Hvis du ikke allerede har en missionæropsparing, så opret en nu, og lad være med at hæve pengene, før du får din kaldelse.

■ *Lær at lægge budget.* På din mission har du ikke dine forældre til at hjælpe dig med det økonomiske. Du får et vist beløb hver måned, og ikke en øre mere. Hvis du ikke allerede har lært det, så lær at lægge budget nu og væn dig til at begrænse dine udgifter.

■ *Køb nu og læg til side.* Når du nærmer dig missionsalderen, kan du købe skrifter og andre ting, som du vil få brug for på din mission. Ved at købe det på forhånd, kan du undgå en økonomisk byrde senere.

FYSISK FORBEREDELSE

■ *Kom i form!* Du får brug for kræfter til at kunne udholde den hårde træning på MTC og missionærlivets strabadser. Hvis du er i god fysisk form, har du det også bedre mentalt og åndeligt.

■ *Begynd at spise sundt.* Sund kost giver dig energi til en hård dag som missionær. Spis frugter, grøntsager og sunde kulhydrater.

■ *Gå til lægeundersøgelse.* Sørg for at få en gennemgribende lægeundersøgelse inden din mission og sørg for at få rettet op på eventuelle helbredsmæssige problemer, inden du tager af sted. Sørg for, at din læge ved, hvad din mission vil kræve, så han eller hun bedre kan vejlede dig.

■ *Bliv klippet.* Det vil ikke skade at vænne sig til en frisure, som er pæn og samtidig nem at holde. Du har ikke tid til at skulle bruge masser af tid på din frisure.

■ *Lær at passe godt på dit tøj.* Lær at vaske tøj, at reparere tøj og at fjerne pletter.

Hvis du forbereder dig godt, vil din mission sandsynligvis også gå godt. Nyd forberedelsen. Det vil være den naturlige forlængelse af en af dit livs største oplevelser. □

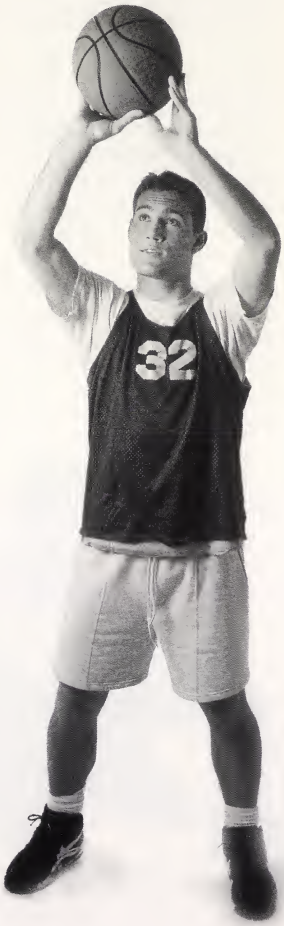

OMVENDELSE ER

SKARP LUD

FOTO: CRMG DIMOND

MEN DET FØLES SÅ HERLIGT AT VÆRE REN (SE ES 1:18).

GHANA

DON L. SEARLE

troens egne

Don L. Searle

Da missionærer fra Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige begyndte at undervise Isaac Kojo Botwes familie, gjorde han det fra starten klart, at han ikke var interesseret.

»Jeg lod dem sidde inde i stuen, mens jeg gik ind på drengenes værelse og røg på min snuskede snade,« fortæller han leende, mens han mindes det, der siden skete.

Herunder, fra oven: **Phillip Ohene fra Koforidua Anden Gren; blomstrende plante; Emelia Ahadjie, førsterådgiver i primarypræsidentskabet i Accra Stav i Ghana; Kweku Anno tegnede denne murstensmaskine.** ***Til højre:*** **Emmanuel Ohene-Opare fra Accra Stav i Ghana, sammen med sin hustru, Monica, der er primarypræsidentinde i deres ward.** ***Foregående side:*** **Søndagsskoleklasse i Tema Ward.**

Han indså hurtigt, at han egentlig burde lytte til det, som missionærerne fortalte. Ikke længe efter besluttede han at opgive den »snuskede snade« og efterleve visdomsordet.

Ældste Mark Owusu, en af de missionærer, som underviste ham, mindes, at Isaac Botwe lod sine børn samle piber, tobak og kaffe sammen – og så stak han ild til det hele.

Isaac, hans hustru Frances og de af deres børn, som var gamle nok til at blive døbt, kom sammen ind i Kirken i 1987. I dag er Isaac biskop i Takoradi ward i Cape Coast Stav i Ghana. Hans familie har lang tradition for at tjene i Kirken. Og det samme har Mark Owusu, der siden sin mission har virket i en lang række stillinger som underviser og leder.

På mange måder minder det, der er sket i familien Botwes og bror Owusus liv, meget om det, der er sket for mange andre mennesker i Ghana i de 18 år, der er gået siden Kirken officielt kom hertil.

BEGYNDELSEN

Joseph William Billy Johnson er et af disse mennesker. Han har været medlem af Kirken lige siden dens tidlige begyndelse i Ghana.

I 1964 gav en bekendt ham et eksemplar af Mormons Bog og nogle af Kirkens pjecer, som var blevet sendt ned fra Europa. Han mindes, at da han læste en pjece, som indholdt Joseph Smiths vidnesbyrd: »Da blev jeg inspireret,« og da han læste Mormons Bog: »Da vidste jeg, at den var sand.« Han begyndte at forkynde de evangeliske lærdomme, som han havde lært. Han skrev til Kirkens hovedsæde, og præsident David O. McKay opfordrede ham til fortsat at studere skrifterne og forblive tålmodig og trofast, indtil man kunne sende missionærer til Afrika.

Billy Johnson holdt ud i 14 år, trods forfølgelse. Han dannede en menighed, som han underviste i de evangeliske lærdomme, han fandt i Kirkens bøger. Så godt han nu kunne, ledte han menigheden efter Kirkens orden, selvom han godt forstod, at han ikke havde myndighed til at udføre dens ordinanser.

Ofte følte han sig vejledt af Ånden; han blev til tider opmuntret af syner og drømme. Hans søn blev opkaldt efter Brigham Young, fordi den tidligere præsident for Kirken viste sig for ham i en drøm og opmuntrede ham. Bror Johnson lærte mere om frelse for de døde, da afdøde slægtninge viste sig for ham i drømme og bad ham om at sørge for, at de ville få mulighed for at få udført stedfortrædende dåb.

»Jeg lod mig inspirere af pionererne,« siger han. Da han læste om deres kamp for at oprette et fristed i det vestlige USA, hvor de kunne tilbede Gud i fred, længtes han efter den dag, da det ville være muligt at nyde den samme velsignelse i Ghana.

Da sidste dages hellige missionærer ankom i 1978, efter åbenbaringen, der gav præstedømmet til alle værdige mænd i Kirken, var de hundreder af ghanesere, som han havde forberedt, parat til at blive undervist og døbt.

Trods de vanskeligheder, han måtte udholde, glæder bror Johnson, der nu er patriark i Cape Coast Stav i Ghana, sig over den mulighed, han havde for at berede andre på evangeliet gennem alle de år. »Når jeg ved konferencerne ser, hvor mange mennesker, som er blevet døbt ind i Kirken, græder jeg af glæde over det store værk, som Herren har udført.«

SANDHEDEN UDBREDES

Der er mange pionerer i Kirken i Ghana. Nogle af dem blev døbt, mens de studerede i udlandet, og derefter vendte de hjem for at dele deres nyfundne tro med familie og venner.

Monica Ohene-Opare blev døbt, da hun var udvekslingsstudent i New York i 1979. Hun giftede sig kort efter, at hun var vendt hjem og var med til at omvende sin mand, Emmanuel. Siden har de begge haft mange forskellige kaldelser i Kirken. I dag er hun primarypræsidentinde i deres ward, og han er præsident for Accra Stav i Ghana. Men deres vigtigste indsats som ledere har nok været i deres egen familie.

Søster Ohene-Opare ved, at deres fem børn er blevet velsignet med en mulighed, som hun ikke havde: De tilhører den første generation i Ghana, som vokser op i evangeliet, »og det er blevet en del af deres liv«. Hun siger, at hun er taknemlig for, at de har høje standarder, som hjælper dem til at klare de udfordringer, de møder.

Emmanuel Abu Kissis oplevelse med sin familie er typisk for Kirkens vækst i Ghana – et menneskes vidnesbyrd bliver en katalysator for andres tro.

Emmanuel læste til læge i London, da SDH-missionærer opsøgte hans familie. Hans kone, Elizabeth, blev helbredt fra sygdom og depression af en velsignelse, som de gav hende. Deres undervisning gav Emmanuel svar på spørgsmål, som havde plaget ham i årevis. Familien Kissi blev døbt i 1979.

Begge blev stærke medlemmer i den voksende Kirke, da de vendte hjem til Ghana. Bror Kissi var gennem mange år regionalrepræsentant og er nu rådgiver til præsidenten for missionen i Accra. Men til at begynde med var han nok ikke klar over, hvor megen frugt der skulle høstes af de frø, han sådede i sin egen familie.

Emmanuel præsenterede sin lillebror Stephen Abu (deres efternavne er forskellige på grund af en ghanesisk navneskik) for evangeliet, da Stephen besøgte Accra. Efter at være blevet døbt vendte Stephen tilbage til deres fjerne landsby Abomosu og begyndte at »organisere« sin egen familie, som han siger, og underviste dem i evangeliet. Han underviste også sine venner, og da missionærerne endelig blev sendt ud til landsbyen, ventede en større gruppe mennesker på at blive døbt.

Det blev begyndelsen til Abomosu Distrikt i Ghana, som nu tæller flere end 600 medlemmer. Med to grene i landsbyen udgør de sidste dages hellige en stor del af indbyggerne. Tre kilometer derfra er en ny kirkebygning ved at blive opført til grenen i Sankobenase.

STÆRKERE ÆGTESKABER

Et andet vigtigt område, hvor evangeliet har hjulpet ghaneserne, er inden for familien. Traditionelt er ghanesiske mænd herskere, snarere end ledere i ægteskabet, og de tilbringer ofte meget tid væk fra hjemmet. Men mange sidste dages hellige mænd og kvinder bliver ledere ved deres eksempel, når de efterlever evangeliets principper i ægteskabet.

For mange år siden arbejdede Philip Xaxagbe (X'erne udtales som H'er) i Nigeria, hvor han var så optaget af sit arbejde, at familielivet var ved at dø hen. Han havde problemer med druk. Han og hans kone var gledet fra hinanden, og de overvejede begge i al hemmelighed at lade sig skille, da hun traf missionærerne. Philip gik med til at lytte til dem. »Det virkede, som om jeg havde hørt det, de underviste os om, før, men jeg vidste ikke hvor.« Han blev døbt, efter at en drøm havde overbevist ham om, at hvis han ikke tog imod evangeliet, ville han miste sin kone og sin datter for stedse.

Siden han vendte tilbage til Ghana i 1992, har han fortalt sine kære og sine venner om sin tro, og han har set tre slægtninge komme ind i Kirken. Han tjener i dag som præsident for Christiansborg Gren i Accra Stav. Præsident Xaxagbe giver evangeliet æren for at have reddet hans ægteskab og åndelige liv. »Det, jeg er i dag, er jeg takket være Kirken.«

Mange ghanesiske medlemmer ved, at det ville styrke dem og deres familie at komme i templet. Agnes Adiei, der er hjælpeforeningspræsidentinde i Koforidua Første Gren i Koforidua Distrikt, trækker en lille, sammenfoldet lap papir op af sin taske og siger ærbødigt: »Jeg har en tempelanbefaling.« Der kan gå mange år, før hun kan besøge et tempel, men hun håber at kunne virkeliggøre sin drøm. Omkostningerne i forbindelse med rejsen er en hindring for mange ghanesere. Ato Ampiah, der er stavssekretær i Cape Coast Stav, siger længselsfuldt: »Noget, som jeg virkelig ville nyde, er at blive beseglet til min familie i templet. Måske vil jeg en dag få mulighed for at knæle ved altret.«

Doe Akua Afriyie Kaku, der er hjælpeforeningspræsidentinde i Ola University Ward i Cape Coast Stav, er en af de få ghanesere, der er blevet beseglet i templet. Den mulighed har hjulpet hende til at stræbe endnu mere efter at leve værdigt til at komme i det celestiale rige, fordi hun nu endnu bedre forstår, at »man ikke kan klare det alene«.

Det er nødvendigt for mand og hustru at være ét, tilføjer hun, og »hvis der er misforståelser imellem jer, kan I bestemt ikke knæle sammen i bøn og have det godt med det.« Men par, der ydmyger sig, kan modtage hjælp til at løse deres problemer, når de lytter til

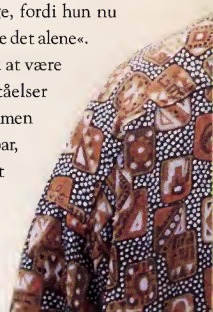

Herunder, fra venstre: **Jonathan Koranteng, førsterådgiver i biskoprådet i Tesano Ward; landskab fra Koforidua; Edmund Frempong, medlem af højrådet i Accra Stav.** ***Nederst:*** **Stephen Apeaning Abu, præsident for Abomosu Distrikt, sammen med sin hustru, Margaret.**

Til venstre: **Primarybørn og deres lærer i Tema Ward.** ***Herover, fra oven:*** **John Sule-Bukari, Koforidua Anden Gren; Cecelia Oduro, hjælpeforeningspræsidentinde i Cape Coast Stav i Ghana.**

Ånden. Det betyder meget for trofaste familier at lytte til Ånden, siger hun.

Og det er med til at give Kirken vækst. Ghanesere ser deres sidste dages hellige naboers familier blive stærkere, og de vil gerne vide, hvad det er ved Kirken, som får det til at ske.

EN PRØVELSENS TID

Men der var engang, hvor det så ud til, at Kirken ikke havde nogen fremtid i Ghana. Det er umuligt at fortælle de helliges historie i dette land uden at komme ind på det, der er blevet kaldt »Lammelsen«.

I juni 1989 forbød myndighederne Kirkens gudstjenester, missionering og andre aktiviteter. Medlemmerne mener, at forbudet skyldtes falske oplysninger om Kirken, som var i omløb.

I Abomosu eskorterede embedsmænd og soldater præsident Stephen Abu hen til kirkebygningen, hvor de ransagede alt, konfiskerede nøglerne og advarede ham om, at medlemmerne ikke måtte benytte hverken den bygning eller Kirkens gård uden for landsbyen. Præstedømmeledere i andre egne af Ghana havde lignende oplevelser.

Det var ikke direkte forbudt at dyrke Gud i sit eget hjem, så medlemmerne begyndte at afholde møder på familiebasis. »Men man kunne ikke synge alt for højt, for så ville man blive anholdt,« mindes præsident Abu. Han var blandt dem, der blev fængslet eller straffet efter at være beskyldt for at overtræde forbudet. Nogle medlemmer blev sat på gaden af deres husværter. Trods alle risici fortsatte præstedømmelederne deres rolle som hyrder, idet de i stilhed besøgte de enlige og familierne for at styrke dem.

I november 1990 ophævede regeringen forbudet, øjensynlig efter at have erfaret, at de sidste dages hellige kunne bidrage til samfundet. Glædestrålende spredte de ghanesiske medlemmer nyheden fra hus til hus. Unge ghanesiske missionærer, der havde tjent i deres eget land, var blevet ærefuldt afløst, da Lammelsen trådte i kraft, men bortset fra nogle få, som var blevet gift eller var rejst ud af landet, vendte de alle ivrigt tilbage for at fuldføre deres mission.

Mange medlemmer ser nu tilbage på den periode som en velsignelse, der styrkede deres tro og bragte nye åndelige muligheder. John Buah, der har tjent som rådgiver for to missionspræsidenter, bemærker, at »efter Lammelsen havde gode mennesker fået lyst til at høre mere om Kirken.« De var nysgerrige efter at få at vide, om alt det, de havde hørt, var sandt, så de stillede spørgsmål til deres SDH-venner eller – naboer – og tog imod indbydelsen til at lære mere om evangeliet. Mange af disse mennesker blev døbt.

I dag »vil de, der har mulighed for at høre mere om Kirken, gerne have den ud i deres lokalsamfund,« siger bror Buah. De ser ikke alene dens styrkende indflydelse på familierne, men også de løsninger, som den har på de sociale problemer, Ghana søger at løse, nemlig umoral og graviditeter blandt teenagere samt narkotikamisbrug.

I 1994, da Ghanas præsident J.J. Rawlings modtog ældste Dallin H. Oaks fra De Tolv Apostles Kvorum og ældste J. Richard Clarke fra De Halvfjerds, der på det tidspunkt virkede som områdepræsident for Det Afrikanske Område, betragtede mange medlemmer det som en anerkendelse af, at deres tro har en vigtig indflydelse på mange ghaneseres liv. Det gav dem endelig mulighed for at vise deres tro lige så åbent, som medlemmer af andre trossamfund gør.

DAGLIGE UDFORDRINGER

Offentlig anerkendelse betyder selvfølgelig ikke at vejen altid er jævn og let for de ghanesiske medlemmer. De kæmper med de samme økonomiske og uddannelsesmæssige vanskeligheder som andre i deres land.

Ghana er et land med rige muligheder for udvikling, men det kæmper for at finde de nødvendige økonomiske ressourcer. Skønt der er mangel på arbejde, viser antallet af små virksomheder, at ghaneserne er villige til at arbejde hårdt, hvis de får mulighed for det.

Kweku Anno, en sidste dages hellig forretningsmand fra Accra, peger hen på en gruppe mænd, der arbejder under hans fabriks metaltag. »Hver af dem har en fætter eller bror, der har brug for oplæring.« Hvis bror Anno sagde, at han havde brug for ti arbejdere, ville der stå 100 uden for hans port, inden dagen var omme.

Han er maskiningeniør og har selv tegnet de enkle, men solide maskiner til fremstilling af de betonblokke og mursten, som benyttes på hans fabrik. Bror Anno anslår, at hver maskine vil give arbejde til fire mand. Hans egen virksomhed beskæftiger 52 mennesker.

Biskop Holbrook Christian MacArthur fra Cape Coast Første Ward anslår, at 80 procent af wardets medlemmer enten er arbejdsløse eller ikke har arbejde nok. Omkring 30 procent af mændene er arbejdsløse – de fleste af dem yngre mænd, som ikke har fundet rodfæste inden for noget fag. Lige som sidste dages hellige andre steder i Ghana har medlemmerne i hans ward slået sig sammen om at oprette kooperativer, der beskæftiger sig med alt fra byggeri til salg af fødevarer lavet af cassava-rødder, som er en vigtig ghanesisk afgrøde.

Udholdenhed trods nederlag er et tegn på de ghanesiske helliges tro, siger biskoppen. Under interviews dukker der sommetider problemer op, som ville tage modet fra de fleste. »Men bare giv dem en smule opmuntring, så retter de sig op. De ser hen til deres Gud. De har tro på, at Gud vil gribe ind, når han føler, at tiden er inde.«

Det er den tro, der giver de ghanesiske medlemmer tillid til, at deres himmelske Fader passer på dem. En dag hævede Beatrice Ashon fem millioner ghanesiske cedis (omkring 25.000 kr.) fra sin bank i Accra. Pengene skulle bruges i hendes virksomhed. Åbenbart var der nogen, der havde holdt øje med hende. Den nat brød en bande ind i hendes hjem, affyrede adskillige skud, bandt en af hendes slægtninge og låste en gruppe børn, der var på besøg, inde i et værelse. Banden forlangte at få udleveret søster Ashons penge, og de stjal også nogle af hendes ejendele. Men ingen kom noget til. Politiet fandt senere ud af, at den samme bande havde myrdet deres ofre ved tidligere røverier. Søster Ashon tror, at alle i hendes hjem blev beskyttet af Guds magt.

Efter røveriet gik hendes forretning konkurs, fordi hun manglede penge. »Det var en stor prøvelse,« siger hun, »men vi er lykkelige.« Hun holder ud i evangeliet og er på udkig efter nye måder at komme på fode på.

Manglen på arbejde og de økonomiske vanskeligheder, der er forbundet med at stifte familie, får mange unge ghanesere til at udskyde ægteskabet. Men Kofi Opare fortæller andre hjemvendte missionærer, som er midt til sidst i tyverne, at det er dumt at vente. »I må glemme alle besværligheder og bare gøre det.«

Kofi var 26, hvilket er gennemsnitsalderen for en ghanesisk brudgom. Ligesom de fleste andre unge par i Kirken indgik han og hans hustru Theresa et lovformeligt traditionelt ægteskab. Han besøgte hendes forældre og bragte gaver med – penge, i stedet for den traditionelle spiritus, tøj, en salmebog til Theresa samt en forlovelsesring.

Den ceremoni fandt sted i december 1994, men Kofi og Theresa besluttede, at de ikke ville bo sammen som mand og kone, før de kunne blive formelt gift i en SDH-kirkebygning i juni 1995. De ville have Kirkens indflydelse i deres ægteskab lige fra begyndelsen. I mellemtiden tog de sig af de praktiske detaljer – de sparede penge op til at købe fornødenheder og sikre sig et sted at bo.

Theresa har allerede en fast indtægt fra sin systue, men Kofi må tage forefaldende arbejde. Trods det siger Theresa, at hun og Kofi mente, at »man må træffe en modig beslutning« og kaste sig ud i det. Men en klog sidste dages hellig mand, tilføjer hun, finder sig en kvinde i Kirken, som forstår ægteskabets evige betydning, og som ikke kræver materielle ting. »Der skal to til at få et ægteskab til at fungere.«

BEKÆMPELSE AF ANALFABETISME

Analfabetisme er en anden udfordring for Kirkens medlemmer. Selvom engelsk er det officielle sprog inden for administration og forretningsliv i Ghana, er det et fremmedsprog for de fleste af indbyggerne, som taler et lokalt afrikansk sprog i deres hjem. Mange, der har fået en uddannelse, taler engelsk, måske også et andet europæisk sprog og flere andre lokale sprog. Men skolerne ledes af private (som regel religiøse) grupper, og skolepengene gør det umuligt for nogle ghanesere at opnå en uddannelse. Derfor kan de ikke komme i lære, kommunikere med folk fra andre egne eller mætte sig med skrifterne.

Derfor er det meget almindeligt, at man i stave og ward, distrikter og grene i hele landet afholder klasser, hvor medlemmer lærer at læse.

Herover, til venstre: **Primarybørn i Takoradi Ward.** ***Herover, fra oven:*** **Emmanuel og Benedicta Elizabeth Kissi ved det, der skal blive deres nye hospital; trafik på Akpakpa Road; biskop Charles Bessa-Simnons inspicerer afgrøderne på den jord, som Kirkens medlemmer dyrker haver på; Doe Akua Afriyie Kaku, der er hjælpeforeningspræsidentinde i Ola University Ward.**

Alice Sackey, der er præsidentinde for Unge Piger i Accra Stav, har stor tillid til Kirkens yngre medlemmer: »Jeg kan se, at vores unge vil blive stærke ledere i fremtiden.« Hun siger, at deres engagement og deres lydighed mod evangeliet er forbløffende, men i sit ansvar for de unge piger ser hun et stort behov for hjælp til at lære at læse. »Nogle af dem går ikke i skole. Men vi har sat os det mål, at alle, som kommer i Unge Piger, skal have lært at læse og skrive engelsk, inden de rykker op i Hjælpeforeningen.«

Cecelia Oduro, der er stavens hjælpeforeningspræsidentinde i Cape Coast Stav, påpeger, at de, der ikke taler engelsk, er hæmmet i deres studium af evangeliet; de kan ikke »få budskabet ved selv at læse«. Men hun har set mennesker, der til at begynde med var sårede over, at det var nødvendigt at lære engelsk, glæde sig, når de senere var i stand til selv at opdage skrifternes skatte.

Medlemmer, der aldrig har haft problemer med analfabetisme, sætter et eksempel for andre ved at mætte sig med Guds ord. Den hjemvendte missionær Ronald Adjei Danso fra Accra siger, at hvis han ikke konstant »gravede« i skriften, så ville han have svært ved at møde dagligdagens åndelige udfordringer. Edmund Frempong, der er tidligere biskop og nuværende medlem af højrådet i Accra Stav, blev til dels medlem af Kirken, fordi evangeliet løste nogle af hans teologiske spørgsmål. »Jeg opdagede, at Kirkens lærdomme var systematiske og fornuftige. Alt, som er sandt, må tale til fornuften.«

Vor himmelske Faders frelsesplan, siger han, omfatter og forklarer den livsopfattelse, som hans forfædre fra Akanstammen har – nemlig, at vi kom fra en åndeverden og vender tilbage dertil efter dette liv. »Det var det, mine forfædre søgte at forklare.«

OVERVINDELSE AF FEJLTRIN

Medlemmerne støder stadig på urigtige oplysninger og fejlagtige opfattelser af Kirken. Mange ghanesere har et forkert indtryk af Kirken.

De fleste ghanesere er kristne, selvom der er en stor befolkningsgruppe, som er muslimer, og mange, der stadig dyrker stammereligionerne. Skønt de etablerede kristne kirker er stærkt repræsenteret i Ghana, er der sprunget mange mindre, uafhængige kirker op, som lægger vægt på denne eller hin bibelske læresætning. På mange måder er denne religiøse atmosfære i landet en velsignelse, siger Kirkens medlemmer. Børnene lærer om Jesus Kristus i skolen, og moralske værdier er en fast bestanddel af undervisningen.

Men i denne religiøse atmosfære har den holdning, at de sidste dages hellige ikke er kristne, fordi deres lære er anderledes, kunnet trives. Monica Ohene-Opare leder en skole, og nogle forældre har taget deres børn ud af skolen, da de fandt ud af, at hun er sidste dages hellig. Andre er blevet glædeligt overraskede over at høre Kirkens syn på Kristus i de primarysange, som hun lærer deres børn i skolen.

Kenneth Kobena Andam, der er præsident for Cape Coast Stav, siger, at den holdning, at de sidste dages hellige ikke tror på Jesus Kristus, er på retur. Mange ghanesere »erkender nu, at vi er en kristen kirke. Og på vores levevis kan de se, at vi har noget særligt.« Han siger, at Kirkens lærdomme faktisk er så velkendte, at folk forventer højere standarder af sidste dages hellige.

Man har også overvundet det gamle kritikpunkt, at Kirken er »den hvide mands kirke.« I Kirkens tidlige tid her, udbredtes det synspunkt, at folk fra en anden race og kultur var kommet til Afrika for endnu engang at udnytte befolkningen. Men de ghanesere, som værdsatte de nyfundne evangeliske sandheder, lod sig ikke afskrække fra at blive døbt, og de, der fornemmede den kristne kærlighed, som SDH-missionærerne udstrålede, kunne ikke tro, at de var kommet for at udnytte nogen. I dag leder ghaneserne selv stave, ward, distrikter og grene i landet, og de forvalter Kirkens programmer så godt, at de kunne tjene som eksempel for medlemmer andre steder.

EKSEMPLETS MAGT

De ghanesiske medlemmers kærlige eksempel har en stærk indflydelse på deres venner og familie.

Phillip Ohene, der nu virker som grenssekretær i Koforidua Anden Gren, siger, at hans SDH-chef »fortalte

mig om Kirken gennem sine gerninger. Han fortalte mig noget, og jeg så ham efterleve det.« Det eksempel fik Phillip til at beslutte at undersøge evangeliet. Hvad angår folks holdning til Kirken, siger han: »Det er ikke så vigtigt, hvad de hører. Det er det, de ser, der tæller.«

Det, som John Sule-Bukaris muslimske forældre så, fik dem til at glæde sig over deres børns engagement i Kirken. John, hans storebror og to ældre søstre er sidste dages hellige. Deres forældre, siger John, er tilfredse med den måde, hvorpå evangeliet har forandret deres børn. En af hans søstre og hans bror har tjent som fuldtidsmissionærer, og John, der er andenrådgiver i Unge Mænds præsidentskab i Koforidua Anden Gren, håber på selv at tage på mission. Inden han kan gøre det, må han udføre sin tvungne toårige samfundsstjeneste, som enten kan bestå af militærtræning eller skoleuddannelse.

Måske virker disse medlemmers eksempel så stærkt, fordi evangeliet former deres reaktion på livets udfordringer og prøvelser.

Sidste dages hellige får enestående mulighed for åndelig vækst gennem disse udfordringer, siger Jonathan Koranteng, der er førsterådgiver i biskoprådet i Tesano Ward i Accra. Nogle kirker hævder, at folk, der kommer til Gud, får løst alle deres problemer, siger han, men vi bør være taknemlige for at alle livets prøvelser ikke tages fra os. »De hører til vor himmelske Faders plan og skal berede os til en bedre fremtid.«

Bror Koranteng, der har oplevet megen personlig modgang, bemærker, at Lehi sagde, at der skulle være modsætning i alle ting (se 2 Nephi 2:11, 15). »Jeg beder til, at jeg vil have mod til at modstå alt, som jeg løber ind i.«

Heldigvis, siger søster Kaku fra Cape Coast, har de hellige den bedste hjælp til at klare deres udfordringer. »Hvis man har Ånden, kan man leve evangeliet, uanset hvor man bor.«

Med Kirkens medlemmer, der bor overalt på kloden, i tankerne, siger hun: »Vi er fælles om evangeliet, enhed og kærlighed, ja, alt.« Skønt hudfarven er forskellig, »så viskes alt det ud, når de hellige mødes. Ånden er den samme. Ånden gør os til ét.« □

Kenneth Kobena Andam, stavspræsident i Cape Coast, sammen med sin hustru, Janet.

VI TROR . . .

Douglas J. Vermeeren

Kort efter at jeg havde modtaget præstedømmet og var blevet ordineret til diakon som 12-årig, blev jeg også optaget som kadet i den 52. Kongelige Canadiske Kadeteskadrille i flyvevåbnet. Det var en ny og udfordrende oplevelse at skulle tilpasse sig militærlivet. Jeg husker især, hvor vanskelig den første sommer var. Som ny kadet deltog jeg i rekrutuddannelsen. Så mens mine kammerater legede, lærte jeg at marchere og adlyde ordrer.

Desværre var jeg ikke særlig god til at marchere, og det virkede, som om det var det eneste, vi lavede. Solen skinnede nådesløst, og varmen var ulidelig i vores mørkegrønne uniformer. Jeg troede, jeg skulle besvime. Maden var kold, og messen serverede ikke noget, som jeg kunne lide. Militærlivet var noget ganske andet end det, jeg var vant til.

Den første lørdag inden sengetid samledes alle kadetterne i korridoren på kasernen. Vores sergent trådte ind og alle slog hælene sammen.

ILLUSTRERET AF PAUL MANN

»I morgen tidlig,« råbte han, »skal vi alle i kirke. Der er kun to kirker på denne base – en katolsk og en protestantisk – så sørg for at finde ud af, hvor I skal hen inden i morgen tidlig! Er det forstået?«

De unge kadetter råbte i kor: »Javel, hr. sergent!« Så gik han.

Den nat havde jeg svært ved at falde i søvn. Det var den første gang jeg ikke kunne deltage i søndagens møder i Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Jeg rejste mig fra sengen og begyndte at bede igen. Jeg ønskede desperat at få at vide, hvad jeg skulle gøre. Jeg fortalte min himmelske Fader, at jeg var forvirret og bange. Ville han ikke nok hjælpe mig? Da jeg

gik i seng for anden gang, var jeg stadig bekymret, men jeg følte, at alt nok skulle ordne sig.

Tidligt den næste morgen stillede vi op på række udenfor i den silende regn. Iført sin regnfrakke gav sergenten den kommando, jeg havde frygtet. »Katolikkerne til den side, og protestanterne til den anden!« Da alle havde fundet deres plads, stod jeg alene mellem de to rækker.

Sergenten stirrede på mig og råbte: »Hvor skal du hen?«

»Det ved jeg ikke, hr. sergent. Jeg er sidste dages hellig.«

Han skulede til mig, rystede på hovedet og beordrede: »Følg med.«

Jeg fulgte med ham hen til feltpræsternes kvarter. Indenfor var præsterne ved at berede sig til gudstjenesterne. Sergenten bankede på, og en stemme sagde, at vi skulle komme ind. Da vi trådte ind fra regnen, blev vi mødt af en herre i camouflageuniform med en katolsk præstekrave på.

»Ham her er sidste dages hellig,« mukkede sergenten og forsvandt ud i regnen igen.

Præsten bad mig om at tage plads, og han og en anden præst drøftede, hvad de skulle stille op i sådan en interessant situation. De besluttede til sidst, at de ikke vidste nok om Kirken til at træffe en endelig afgørelse, så de spurgte, hvad vi troede på.

Til at begynde med vidste jeg ikke, hvad jeg skulle sige, men så klaredes mine tanker og jeg begyndte at citere fra Trosartiklerne: »Vi tror på Gud den Evige Fader, på hans Søn Jesus Kristus og på den Helligånd.«

De nikkede begge samtykkende.

Jeg fortsatte: »Vi tror, at menneskene vil blive straffet for deres egne synder og ikke for Adams overtrædelse.«

Her sagde den ene præst, at det nok var bedst, hvis jeg gik med den protestantiske præst.

Efter den protestantiske gudstjeneste opsøgte præsten mig i sovesalen. Han spurgte mig, hvad jeg havde syntes om gudstjenesten. Jeg fortalte ham, at det var noget andet end det, jeg var vant til.

»Hvad tror de sidste dages hellige ellers?« spurgte han og satte sig på en stol. De andre kadetter i salen rykkede nærmere for at lytte med. Det var spændende at citere alle trosartiklerne. Alle virkede interesseret, da jeg fortalte om Mormons Bog, som et andet vidne om Jesus Kristus.

Senere den aften ringede jeg til min mor og fortalte hende, at mit problem var blevet til en mulighed for at fortælle om evangeliet. Jeg bad hende om at sende mig en Mormons Bog, som jeg kunne give til min ven, præsten.

Ugen gik, og endelig ankom der et eksemplar af Mormons Bog. Jeg skrev mit vidnesbyrd i den og vedlagde et kort med trosartiklerne på, som min mor havde sendt med. Præsten tog med glæde imod min gave og lovede, at han ville læse den.

Jeg fandt aldrig ud af, om Mormons Bog ændrede præstens liv. Men når jeg ser tilbage på det, erkender jeg, at min himmelske Fader lærte mig, at det er vigtigt at stå fast ved det, man tror på – og at kende trosartiklerne. □

ILLUSTRERET AF GREGG THORKELSON

***Abinadi besegler sit vidnesbyrd*, af Ron Crosby**

Efter at have båret et gribende vidnesbyrd om Jesus Kristus blev profeten Abinadi fra Mormons Bog dømt til døden. »Og de greb ham og bandt ham og brændte hans hud med riskniplper, så han var døden nær ... Og da ... faldt han om og led døden ved ild, fordi han ikke ville fornægte Guds bud, og han beseglede sandheden i sine ord med døden« (Mosiah 17:13, 20).

Den kristus lignende kærlighed, som mange ghanesere udstråler, virker stærkt på deres venner og naboer. De står som gode eksempler, fordi evangeliet former deres reaktion på livets udfordringer. (Se »Ghana: Troens egne,« side 34).